

พระนิพนธ์
สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

อำนาจอันยิ่งใหญ่แห่งกรรม

พระราชนิพนธ์เพื่อความสวัสดิแห่งชีวิต
และพระคติธรรมเพื่อเป็นแสงส่องใจ

พระคดิธรรม

พระพุทธศาสนาสอนให้เข้าใจในกรรมนั้น ไม่ได้สอนให้คนกลัวกรรม เป็นทาสกรรม หรืออยู่ใต้อำนาจกรรม แต่สอนให้รู้จักกรรม ให้ควบคุมกรรมของตนในปัจจุบัน

คนมีอำนาจเหนือกรรม อาจควบคุมกรรมของตนได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ลืมว่า จะต้องควบคุมจิตเจตนาของตนได้ด้วย โดยตั้งมั่นแน่วแน่อยู่ในธรรม เช่น เมตตา สติ ปัญญา เป็นต้น อันเป็นส่วนจิต และศีลอันหมายถึงตั้งเจตนาเว้นการที่ควรเว้น ทำการที่ควรทำให้ ขอบเขตอันควร

ทางพระพุทธศาสนา สอนให้ทุกๆ คนพิจารณาหลักกรรมเนืองๆ เพื่อเป็นผู้ไม่ประมาท พยายามละกรรมชั่ว ประกอบแต่กรรมดี การที่ยังปฏิบัติดังกล่าวไม่ได้ ก็เพราะยังประมาท มิได้พิจารณาในหลักกรรม และไม่เชื่อกรรม ไม่เชื่อในผลของกรรม ต่อเมื่อเป็นผู้ไม่ประมาท และมีศรัทธาเชื่อดังกล่าว จึงจะละกรรมชั่ว ทำกรรมดีได้ตามสมควร

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คำนำในการจัดพิมพ์

พระพุทธเจ้าได้ทรงวางหลักไว้ว่า...“ไม่ทำความชั่วทั้งปวง , ทำความดีให้ถึงพร้อม , ทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว”

ผู้ที่สามารถรักษาจิตของตนได้ ย่อมสามารถที่จะปฏิบัติพระโอวาทนี้ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ได้อานิสงส์ 2 อย่าง คือปิดทางอดีตกรรมที่ไม่ดี...หากจะมี เปิดทางปัจจุบันกรรมที่ดี. ในเรื่องนี้ใจจึงเป็นใหญ่ เป็นหัวหน้า ใจนั่นเองนำไป โอนไปอดีตกรรมใด ๆ ที่จะให้ผล โดยอาศัยใจ ไม่มีอำนาจโดยตนเองเลยหากใจมีกำลังแล้ว ใจย่อมชนะกรรมที่เกี่ยวแก่ใจ ทุกอย่าง.

ความเชื่อกรรม ถ้าเชื่อให้ถูกทาง ก็จะแก้ความเชื่อโชคลางต่าง ๆ ได้เป็นอันมาก และสำหรับคนเรา มีปัญญาสร้างกรรมใหม่ ๆ ขึ้นได้ดี ๆ มีพระธรรมของพระพุทธเจ้าปฏิบัติรักษาอยู่ ก็เป็นผู้มีอิสระกำจัดทุกข์ภัยต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี.

“อำนาจอันยิ่งใหญ่แห่งกรรม” พระนิพนธ์ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เล่มนี้ พระองค์ท่านได้เมตตาอนุญาตให้ธรรมสภาจัดพิมพ์ โดยรวบรวมและจัดหมวดหมู่จากพระนิพนธ์ “แสงส่องใจ” ซึ่งเป็นพระนิพนธ์ที่ชาวพุทธทั่วไป รู้จักและสรรเสริญว่า “อ่านง่ายและธรรมทานให้กับผู้เข้าเฝ้าตามโอกาสต่าง ๆ กัน.

การจัดพิมพ์หนังสือชุด “พระนิพนธ์ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก” ครั้งนี้ ธรรมสภาได้แยกหมวดหมู่จัดพิมพ์เป็น ๕ เล่ม ดังนี้

๑. พระนิพนธ์ เรื่อง ธรรมเพื่อความสวัสดิ์
๒. พระนิพนธ์ เรื่อง ตนอันเป็นที่รักยิ่งของตน
๓. พระนิพนธ์ เรื่อง ทุกชีวิตมีเวลาอันจำกัด
- ๔. พระนิพนธ์ เรื่อง อำนาจอันยิ่งใหญ่แห่งกรรม**
๕. พระนิพนธ์ เรื่อง รสแห่งความเมตตา ชุ่มเย็นยิ่งนัก

หนังสือชุดนี้ ธรรมสภาจัดพิมพ์ถวายแด่พระองค์ท่าน จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม และเพื่อเผยแพร่แก่ท่านสาธุชน ผู้สนใจในธรรมทั้งหลาย สำหรับพระภิกษุ สามเณร ห้องสมุด หรือวัดทั่วไป ธรรมสภาขอปวารณายินดีถวายเป็นธรรมทานด้วยความยินดี

บุญกุศลอันเกิดจากการจัดพิมพ์หนังสือชุดนี้ ขอน้อมถวายแด่ สมเด็จพระญาณสังวรฯ ในวโรกาสมหามงคลเจริญพระชนมายุ ๘๖ พรรษา ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดอภิบาลรักษาพระองค์ท่านให้มีพระชนมายุยืนนานและสถิตเป็นตราประทับแห่งคุณธรรม ส่องสว่างในดวงจิตของเหล่าพุทธศาสนิกชนสืบไปชั่วกาลนาน

ด้วยความสุจริต หวังดี
ธรรมสภาปรารถนาให้โลกพบกับความสงบสุข

สารบัญ

อำนาจอันยิ่งใหญ่แห่งกรรม

๑. อำนาจอันยิ่งใหญ่แห่งกรรม
๒. ความน่าพิศวงของกรรม
๓. ทำกรรมดีย่อมเกิดผลดี
๔. ฟังประกอบกรรมดีอันเป็นเหตุดี
๕. มือแห่งบุญมือแห่งบาป
๖. ทุกชีวิตล้วนอยู่ในอ้อมมือกรรม
๗. สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม

อำนาจอันยิ่งใหญ่แห่งกรรม

สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

๑. อำนาจอันยิ่งใหญ่แห่งกรรม

อำนาจของกรรมใหญ่ยิ่งที่สุดในโลก

อำนาจของกรรมใหญ่ยิ่งที่สุดในโลก ไม่มีอำนาจใดทำลายล้างได้ แม้อำนาจของกรรมดี ก็ไม่อาจทำลายอำนาจของกรรมชั่วและอำนาจของกรรมชั่วก็ไม่อาจทำลายอำนาจของกรรมดีอย่างมากที่สุดที่มีอยู่ คือ อำนาจของกรรมดีแม่ให้มาก ให้สมาเสมอในภพภูมินี้ ก็อาจจะทำให้อำนาจของกรรมชั่วที่ได้ทำมาแล้วตามมาถึงได้ยาก

ดังมีเครื่องขวางกันไว้ หรือไม่เช่นนั้น ก็ดังที่ท่านเปรียบว่าเหมือนวังหินผู้ร้ายที่วิ่งไล่ตามมา ถ้ามีกำลังแข็งแรง วิ่งเร็วกว่าผู้ร้าย ก็ยอมยากที่ผู้ร้ายจะไล่ทัน ความแข็งแรงของผู้วิ่งหนีกรรมชั่ว ก็หาใช่อะไรอื่น คือ ความเข้มแข็งสมาเสมอของการทำกรรมดีนั่นเอง

๐ โรคทางใจมีอยู่ทั่วทุกตัวตน

หนักเบาต่างกันที่อำนาจของกรรมที่ตนกระทำ

คนน่าสงสารในโลกนี้มีมากนัก ทั้งน่าสงสารทางกาย และน่าสงสารทางใจ เราเองแทบทุกคนก็เป็นโรคน่าสงสารเช่นที่กล่าวแต่เมื่อไม่ใช่โรคทางกาย ก็ไม่เห็นกันไม่รู้กันว่า ตนเป็นคนหนึ่ง จำนวนมหาศาลที่น่าสงสาร และน่าสงสารยิ่งกว่าเป็นโรคทางกาย น่ากลัวน่าเป็นห่วงยิ่งกว่าเป็นโรคทางกาย

โรคน่าสงสารทางใจตัวเอง ต้องรู้ด้วยตัวของตัวเอง ต้องยอมรับด้วยตัวของตัวเอง จึงจะแก้ไขได้ ไม่เช่นนั้นแล้วก็ไม่มีการรักษาโรคทางใจได้เลย แม้พระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าจะเป็นโอสถรักษาโรคทางใจของผู้ที่ไม่ยอมรับรู้ว่าใจของตนมีโรค

นั่นก็คือผู้ไม่ยอมรับการรักษา ไม่ยอมรับโอสถของพระพุทธเจ้า เขาย่อมเป็นคนน่าสงสารตลอดไป พบคนเช่นนี้พึงย้อมดูตนเอง คงจะต้องพบโรคทางใจด้วยกันเพียงแต่ว่าจะมากน้อยหนักเบากว่ากันเพียงไร ตามอำนาจของกรรมที่ได้กระทำมาแล้วเท่านั้น

๐ กรรมให้ผลตรงตามเหตุแห่งการกระทำ

กรรมนั้นน่าเชื่อถือนักในการให้ผลตรงตามเหตุ ไม่มีอคติด้วยอำนาจใดเลย แม้เกิดอยู่ในฐานะที่สุขสบาย ก็มีไข้ว่าไม่จำเป็นต่องนิกถึงกรรม มีไข้ว่าไม่จำเป็นต่องเชื่อกรรม สุขสบายเพียงไร ก็จำเป็นต่องนิกถึงกรรม ถ้าไม่ได้ทำกรรมดีอันควรแก่เหตุแล้ว จะอยู่ในฐานะสุขสบายได้อย่างไร

ใครอื่นอีกมากมายหาได้อยู่ในฐานะเช่นนั้น อดอยากยากไร้เข็ญใจกันนักหนา ทำไมเป็นได้เช่นนั้น มีอะไรเป็นเครื่องทำให้เป็นไป แม้ไม่ตั้งข้อคิดในเรื่องเช่นนี้เสียเลย ย่อม

ไม่อาจอบรมปัญญาให้เห็นถูกในเรื่องกรรม และการให้ผลของกรรมได้ ทั้งๆ ที่เป็นเรื่องสำคัญแก่ทุกชีวิตที่ปรารถนาความสุขสวัสดิ์

O ทั้งคนและสัตว์ ต่างถูกอำนาจกรรมทำให้เป็นไป

คนก็ตาม สัตว์ก็ตาม เกิดด้วยอำนาจของกรรม กรรมนำให้เป็นคน และกรรมนำให้เป็นสัตว์ เชื่อไว้ก่อนย่อมมีโอกาสที่จะพ้นจากความเป็นสัตว์ เพราะเมื่อเชื่อว่ากรรมมีอำนาจถึงเพียงนั้น ก็ย่อมชวนชวายทำกรรมที่จะไม่นำไปต้องไปเป็นสัตว์ ไม่มีใครที่ไม่กลัวความเป็นสัตว์ และมีโอกาสที่จะได้เกิดเป็นสัตว์แนในภพภูมิข้างหน้า แม้บังเอิญไปทำกรรมที่จะทำให้เกิดผลเช่นนั้นโดยจะรู้หรือไม่รู้ เชื่อหรือไม่เชื่อก็ตาม พลัดพลังไปทำกรรมผิดเข้า ก็จะไม่อาจปฏิเสธผลของกรรมได้เลย

O ไม่มีผู้ใดปรารถนารับผลของกรรมที่ไม่ดี

อันผู้ไม่ทำดีประการต่างๆ ด้วยกายวาจา อันเนื่องมาจากใจที่ไม่ดีของเขานั้น ที่จริงแล้วผู้มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาพอสมควร ประกอบด้วยความเชื่อในเรื่องกรรม และการให้ผลของกรรมไม่น่าจะมีผู้ใดปรารถนาเป็นคนไม่ดี แต่ทำไมจึงมีคนไม่ดีมากมาย ทั้งๆ ที่มีได้ปรารถนา

คิดให้เข้าใจในเรื่องของกรรมจะรู้ชัดว่ากรรมที่คนผู้นั้นทำไว้ในอดีต ได้ติดตามห้อมล้อมจิตเขามาให้ปรากฏเป็นผลในปัจจุบัน ทั้งที่ในปัจจุบันเขาก็มิได้ต้องการให้เป็นเช่นนั้น และหากเขาเข้าใจเรื่องของกรรมบ้างแล้ว เขาจะกลัวไปถึงชาติในอนาคต เขาจะพยายามไม่ทำกรรมไม่ดี เพราะเข็ดกลัวผลของกรรมที่ทำให้เขาต้องเป็นคนไม่ดีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งที่เขาไม่ปรารถนาเลย

O ความรักผู้อื่น ทำให้หลีกเลี่ยงการทำความไม่ดีได้

เป็นผู้ใหญ่ก็อย่าทำความไม่ดี เป็นเด็กหรือเป็นหนุ่มสาวก็อย่าทำความไม่ดี แม้รักตัวเองก็อย่าทำความไม่ดี จงทำแต่กรรมดี หรือแม้รักพ่อแม่พี่น้องลูกหลาน ก็อย่าทำความไม่ดี ผลไม่ดีที่ผู้ทำได้รับนั้นจะทำให้บรรดาผู้ที่รักตนพลอยกระทบกระเทือนไปด้วย

ลองนึกถึงใจตนเอง เมื่อเห็นผู้ที่ตนรักทำความไม่ดี แม้ผลไม่ดี ยังไม่ทันปรากฏชัด ตนก็ไม่สบายใจ ยิ่งเมื่อได้ผลร้ายเกิดขึ้นสนองผู้ทำกรรม เราผู้มีความผูกพันกับเขา ก็ย่อมเหมือนพลอยได้รับผลร้ายด้วย

O ถ้าเราทำความไม่ดี ผู้ที่รักเราก็ได้รับผลไม่ดีไปด้วย

ดังนั้นแม้ไม่รักตนเอง ก่อนจะทำอะไรก็ควรนึกถึงใครทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีผู้เป็นที่รักอยู่ด้วย ถ้าเราทำความไม่ดีได้รับผลไม่ดี ผู้ที่รักเราและผู้ที่เรารักก็จะต้องพลอยได้รับความกระทบกระเทือนจิตใจไปด้วยอย่างไม่มียุติธรรม

เพราะมิได้เป็นผู้ทำความไม่ดีด้วย แต่ต้องพลอยได้รับผลไม่ดีเพราะความผูกพัน ดังนั้นจะทำความไม่ดีใด ก็น่าจะนึกถึงบรรดาผู้ที่มีความผูกพันกับเราบ้าง อาจจะช่วยให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นในการหลีกเลี่ยงการทำความไม่ดี

O ใช้สติยังคิดให้เคยชินก่อนทำกรรมไม่ดีใดๆ

ก่อนจะทำกรรมใด แม้หยุดยั้งตั้งสติ คิดให้ดีว่ากรรมนั้นดีหรือไม่ดี ก็จะทำให้ไม่ทำกรรมไม่ดีอย่างเต็มใจ อย่างสบายใจ แต่จะมีเวลายับยั้งชั่งใจ อันเป็นความสำคัญควรจะทำให้เป็นความเคยชินด้วยกันทุกคน

O หมั่นพิจารณาให้กลัวกรรมไม่ดีอยู่เสมอ

การพิจารณากรรมให้กลัวกรรมไม่ดีนั้น อาจทำได้แม้เมื่อเป็นสิ่งสราสตร์ จะเห็นตัวจริงหรือเห็นเพียงรูปภาพก็ตาม สัตว์เหล่านั้นล้วนมีชีวิตจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด แต่ก็เหตุใดเล่าที่ทำให้ต้องมาเกิดเป็นสัตว์ ไม่ได้เกิดเป็นผู้เป็นคนเป็นมนุษย์ที่สูงกว่าประเสริฐกว่าเป็นอันมาก ต้องเป็นกรรมที่สัตว์เหล่านั้นได้ประกอบกระทำมาให้อติตชาติปรุงแต่งให้เป็นไป

ให้มีรูปลักษณะของสัตว์ ที่แม้บางชนิดจะน่ารักน่าเอ็นดู แต่ก็ยังเป็นสัตว์ แม้จะได้รับความรักความเอ็นดูอุปถัมภ์บำรุงเลี้ยงดูอย่างดี ก็เป็นแบบที่ให้แก่สัตว์ และก็ไม่แนใจว่าสัตว์จะมีความคิดอย่างไร จะเศร้าเสียใจในความต้องการเป็นสัตว์หรือไม่

โดยเฉพาะเมื่อพ้นจากภพภูมิมนุษย์ทันทีก็ได้ภพภูมิของสัตว์ อาจจะไม่ลืมชีวิตในภพภูมิมนุษย์ อาจจะไม่จำผู้คนที่เกี่ยวข้องด้วยได้ จิตของสัตว์นั้นจะนำเสนอสารสักรเพียงไหน แต่เมื่อเกิดแล้วก็เลือกไม่ได้แล้วที่จะเกิดเป็นอะไรอื่น

ถึงอย่างไรก็ตาม ทุกคนมีโอกาสที่จะเลือกชีวิตข้างหน้า ภูมิข้างหน้าได้ ถึงทำความดีให้เต็มความสามารถ อย่าละโอกาสที่จะทำความดีเลย นั้นแหละจะเป็นการเลือกภพชาติข้างหน้าสำหรับตนได้ จะเลือกเป็นอะไรก็ได้ ไม่เป็นอะไรก็ได้

O ผู้ไม่ประมาท ระวังในการกระทำกรรม

อนิจจัง....ความไม่เที่ยง
ทุกขัง.....ความเป็นทุกข์ ทนอยู่ไม่ได้ต้องเปลี่ยนแปลง
อนัตตา....ความไม่เป็นไปตามปรารถนาต้องการ

นี่คือ ไตรลักษณ์ ลักษณะสามที่มีในทุกคนทุกสิ่ง ความสุข ความทุกข์ ความเจริญ ความเสื่อม ความเป็นมนุษย์ ความเป็นสัตว์ เหล่านี้ตนอยู่ในไตรลักษณ์ทั้งสิ้น

ดังนั้นแม้ว่าชาติหนึ่งกรรมไม่ดีจะแต่งให้เป็นสัตว์ ก็มีใช้ว่าจะต้องเป็นสัตว์ทุกชาติ และแม้ว่าชาติหนึ่งกรรมดีจะนำให้เป็นมนุษย์ ก็มีใช้ว่าจะได้เป็นมนุษย์ทุกชาติ

นั่นก็คือสัตว์ย่อมเป็นคนได้ และคนก็ย่อมเป็นสัตว์ได้ ทั้งหมดขึ้นอยู่กับกรรมของแต่ละคน แต่ละสัตว์ ผู้ไม่ประมาทระวังในการกระทำกรรม ย่อมสามารถพ้นจากการถือภพชาติ อันไม่ปรารถนาได้

O ผู้ไม่ประมาทพึงทำให้พ้นจากความยึดมั่น

กรรมที่อาจทำให้มนุษย์ในชาติหนึ่งต้องเป็นสัตว์ในอีกชาติหนึ่ง หรือทำสัตว์ในชาติหนึ่ง ให้กลับเป็นมนุษย์ในอีกชาติหนึ่ง มีผู้เขียนบ้างเล่าบ้างไว้หลายเรื่องเกี่ยวกับเรื่องนี้ รวมทั้งเรื่องที่มีปรากฏในพุทธกาล จะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตามฟังไม่ประมาท กรรมใดที่เคย มีแสดงไว้ว่า ทำให้มนุษย์ต้องเกิดเป็นสัตว์ เชื่อหรือไม่เชื่อก็ไม่ฟังทำ

กรรมสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นกรรมทางใจคือความผูกพัน ผู้ตายมีความผูกพันในภพภูมิ ของตน เช่น ผูกพันในทรัพย์สมบัติของตนในภพภูมินั้น ความผูกพันยึดมั่นอาจนำไป กลับมาเกิดในบ้านเรือนตนอีกได้ แต่จะมีใช่เป็นมนุษย์

มีเรื่องเล่าว่า เกิดเป็นเส้นก็มี เกิดเป็นสุนัขก็มี ซึ่งน่าจะไม่มีผู้ใดปรารถนาจะเป็น จึงน่าจะ ต้องระวังกรรมทางใจให้มาก เช่นเดียวกับกรรมทางกายทางวาจา อย่ายึดมั่นห่วงใยใน อะไรให้มากนัก วางเสีย ปล่อยเสีย ท่องพุทโธไว้เสมอ นั่นแหละจะทำให้ถอนใจจาก ความยึดมั่นได้

เคยมีผู้เล่าเรื่องของพระพุทธรูปงดงามองค์หนึ่ง ลื่นชีวิตไปในขณะที่จิตใจกำลังรักและ หวงแหนพระพุทธรูปองค์นั้นอย่างยิ่ง เมื่อมีผู้มาขอชมพระพุทธรูป ก็มีใจใหญ่เลื้อยมาแผ่ พังพานช่ออยู่ต่อหน้าแสดงความหวงแหน เมื่อผู้มาขอชมพูดว่าเพียงมาขอชมไม่ได้คิดจะ นำไปเป็นของตน งูก็เลื้อยห่างไป

ว่ากันว่าเจ้าของพระพุทธรูปได้มาเกิดเป็นงูเสียแล้ว เพราะความผูกพันหวงแหน พระพุทธรูป ความยึดมั่นผูกพันจึงเป็นกรรมทางใจที่น่าจะเป็นเหตุแห่งการทำให้มนุษย์ใน ชาติหนึ่งต้องเป็นสัตว์ในอีกชาติหนึ่งได้ จึงไม่ฟังประมาท จะจริงหรือไม่จริง เชื่อหรือไม่ เชื่อ ก็อย่าประมาทไว้ก่อน พยายามทำกรรมทางใจให้พ้นจากความยึดมั่นถือมั่นให้ได้ เต็มความสามารถเถิด

O อำนาจแห่งมโนกรรม

ในสมัยพุทธกาล มีเรื่องที่พระภิกษุรูปหนึ่งเมื่อมรณภาพลงพระรูปหนึ่งจะนำจิวรี่ไป พระพุทธเจ้าทรงห้ามและรับสั่งเล่าว่า พระภิกษุผู้เป็นเจ้าของจิวรี่นั้น ได้มาเกิดเป็นเส้น เกาะอยู่ที่จิวรี่ที่ท่านชักตากไว้ เพราะจิตของท่านเมื่อจะมรณภาพนั้นผูกพันอยู่กับจิวรี่ นั้น ที่ท่านเพิ่งได้มา

กรรมทางใจหรือมโนกรรมมีโทษหนักเพียงนี้ ท้ามนุษย์ในชาติหนึ่ง ให้เป็นสัตว์ในอีก ชาติหนึ่งก็ได้ ที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือเมื่อเป็นสัตว์แล้ว ก็ยังระลึกถึงครั้งเมื่อเป็นมนุษย์ได้ จะเตือนร้อนใจเพียงไหน พระพุทธเจ้ารับสั่งห้ามมิให้นำจิวรี่ไป เพราะเส้นที่เป็นเจ้าของ จิวรี่ครั้งยังเป็นพระภิกษุนั้นหวงอยู่ ถ้านำจิวรี่ไปก็จะโกรธแค้นขุ่นเคือง จะทำให้ไม่ได้ไป เสวยผลแห่งกรรมดีที่ได้กระทำไว้แล้วเป็นอันมาก

อำนาจกรรมแม้เพียงมโนกรรมทางใจ ไม่ได้ปรากฏเป็น กายกรรม วจีกรรม ถึงเป็นการ เบียดเบียนทำร้ายผู้ใด ก็ยังมีอำนาจใหญ่ยิ่งเพียงนี้ พระพุทธเจ้ายังทรงเตือนให้ระวัง ทุก คนจึงควรระวังให้จงหนัก

O กรรมส่งผลแน่นอนต่อผู้กระทำ

ทุกวันนี้มีชาวซาฟีนกันอย่างทารุณโหดเหี้ยม มิได้เว้นแต่ละวันพบแล้ว เห็นแล้ว ก็ให้นึกถึงกรรม เคยฆ่าเขามาก็ถูกเขาตามมาฆ่า คนละภพคนละชาติ ข้าภพข้ามชาติแล้วก็ยังตามกันมาได้ มาส่งผลได้

เรื่องกรรมเป็นเช่นนี้ จึงน่ากลัวกรรมนัก ฟังกลัวกรรมนัก ไม่เพียงคิดว่าการเชื่อว่าการฆ่าฟันตามล้างตามผลอายุกัน เป็นเรื่องกรรมนั้นเป็นความเชื่อที่เหลวไหล ไม่มีเหตุผล ไม่เพียงคิดเช่นนี้ เพราะไม่มีคุณอย่างใด จะถูกหรือจะผิด ถ้านึกเชื่อไว้ก่อนว่าเป็นเรื่องการให้ผลของกรรม ก็จะทำให้ไม่กล้าทำกรรมไม่ดีโดยตั้งใจ ก็จะพ้นจากผลของกรรมไม่ตีนั้น

แน่นอน อุบัติเหตุในยุคนี้สมัยนี้ ที่รุนแรงก็มีมากมาย บางเรื่องไม่น่าเป็นก็เป็น บางคนไม่น่าประสบอุบัติเหตุเช่นนั้นก็ต้องประสบ ดูไปแล้ว คิดไปแล้ว ก็น่าจะรู้สึกว่าการอุบัติเหตุอย่างนั้นๆ เกิดขึ้นเพื่อให้คนนั้นคนนี้ต้องบาดเจ็บหรือล้มตายไปเท่านั้น

เมื่อคิดเช่นนี้ เพราะไม่อาจคิดเป็นอื่นได้ ก็ย่อมจะทำให้คิดว่าต้องเป็นเรื่องที่กรรมจะส่งผลแก่ผู้นั้น ในที่นั้น ในเวลานั้น อุบัติเหตุจึงต้องเกิดขึ้นดังนี้ การถูกฆ่าของเด็กไร้เดียงสาหาความผิดไม่ได้ ซึ่งปรากฏขึ้นบ่อยๆ ในยุคนี้ น่าจะทำให้ความเชื่อในเรื่องกรรมและการทำให้ผลของกรรมหนักแน่นขึ้น

ทำไมต้องเป็นเด็กคนนั้นที่ถูกฆ่าทั้งที่ไม่ได้มีเรื่องขุนเคืองโกรธแค้นกัน อยู่ดีๆ มีความสุขก็ไปบ่บถูกนำไปประหารประหาร ในฐานะเป็นผู้ดู จงดูด้วยความรู้สึกลัวกรรม ไม่ควรดูด้วยความรู้สึกอาฆาตขุนเคือง เพราะจะไม่เป็นคุณแก่จิตใจตนเอง มีแต่จะเป็นโทษ รู้แล้วปลงลง นี่แหละอำนาจของกรรมยิ่งใหญ่ น่ากลัวนัก

O ใจจรัลร้อนรุ่ม ถ้าไม่เข้าใจเรื่องกรรมและผลกรรม

แม้ในฐานะเป็นผู้ดู มิใช่ผู้พลอยได้รับความเดือนร้อนทนทุกข์ทรมานด้วย ถ้าไม่สามารถทำใจอบรมใจให้เข้าใจในเรื่องของกรรมและการให้ผลของกรรมได้แล้ว เมื่อตนต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยในเหตุการณ์อันร้ายแรง ก็ย่อมยากที่จะช่วยใจตนเองให้พ้นจากความร้อนได้ แม้เพียงพอสมควร

O รับรู้สิ่งใด ฟังถือโอกาสอบรมจิตใจเรื่องกรรม

เรื่องร้ายแรงที่เราไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย เกิดขึ้นอยู่มากมายทุกวัน ทุกคืน แม้จะอยู่ในบ้านเรือนตนสมัยนี้ก็สามารถรับรู้ได้ เห็นได้ ได้ยินได้ ฟังถือโอกาสอบรมใจตนเองให้เชื่อในเรื่องของกรรม กรรมน่ากลัวเพียงไร คิดให้ดี เมื่อกรรมมาถึง หนีได้หรือไม่ คนดีในชีวิตนี้มีไว้จะไม่เคยทำกรรมไม่ดีมาก่อนในอดีตชาติ

ดังนั้น จึงปรากฏย่อยๆ ว่าคนดีแสนดีกลับต้องได้รับความทุกข์หนักหนา ด้วยโรคร้ายไข้เจ็บบ้าง ด้วยความไม่สมหวังในเรื่องใหญ่โตสำคัญแก่จิตใจบ้าง เป็นเหตุให้ต้องเศร้าหมองทรมานอย่างยิ่ง

O ผู้มีปัญหาพึงรับผลของกรรมให้ถูกต้อง

เราได้รู้ได้เห็นอย่าพิศวงสงสัย อย่าได้คิดผิดว่าคนทำดีไม่ได้ดี แต่จงวางใจให้ถูก ให้เป็นประโยชน์แก่ตน วางใจลงในกรรมที่สลับซับซ้อนยิ่งนัก ยากที่จักเข้าใจ แต่ก็ไมยากที่จะเชื่อไว้ก่อน อะไรที่เชื่อไว้ก่อนแล้วไม่มีโทษมีแต่คุณ ผู้มีปัญญาแม้พอสมควรยอมไม่ดื้อ ปฏิเสธ

การรับผลของกรรมนั้นสำคัญมาก สำคัญทั้งการรับผลของกรรมชั่วและการรับผลของกรรมดี ไม่สำคัญแต่เพียงการรับผลของกรรมชั่วเท่านั้น การรับผลของกรรมดีก็สำคัญ การรับผลของกรรมดีนั้น ถ้ารับไม่ถูกต้องก็มีโทษร้ายแรงแก่จิตใจน่าจะรุนแรงกว่าการรับผลของกรรมชั่วอย่างไม่ถูกวิธีเสียอีกด้วย

ผู้ทำกรรมดีไว้เป็นบารมี ส่งให้ชาตินี้สมบูรณ์พร้อม แม้รับผลแห่งกรรมดีหรือผลของบารมีไม่ถูก ผลเสียที่จะเกิดตามมาคือ ความหลงตน อันความหลงตนนั้นจะพาความหลงอีกมากมายให้ตามมา เป็นโทษมหันต์นัก

O ผลของกรรมดีและกรรมชั่ว มีคุณและโทษในตัว

ผลของกรรมดีและผลของกรรมชั่ว มีทั้งคุณและมีทั้งโทษอยู่ในตัว คุณหรือโทษจะปรากฏตามการวางใจรับผลนั้น ผลของกรรมดีที่เกิดแก่ผู้ใดก็ตาม แม้ผู้นั้นวางใจรับไม่ถูกต้องไม่ประกอบด้วยปัญญา ผลดีก็จะไม่สมบูรณ์ ทั้งผลร้ายก็จะต้องตามมา

O การทำใจให้รับผลของกรรมดีอย่างถูกต้อง

ผู้ได้รับผลดีของกรรมดี คือ การได้ประสบโลกธรรมฝ่ายดี คือ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข นั้นเอง ต้องรับให้ดี ต้องรับให้ถูก วิธีทำใจให้รับโลกธรรมอย่างถูกต้องที่สุดก็คือให้คิดว่า ลาภก็ตาม ยศก็ตาม สรรเสริญก็ตาม สุขก็ตาม ล้วนอยู่ในลักษณะของไตรลักษณ์ คือไม่เที่ยง ทนอยู่ไม่ได้ต้องเปลี่ยนแปลง ไม่เป็นไปตามความปรารถนาต้องการ

ได้รับผลดีของกรรมดี คือ ได้ประสบโลกธรรมฝ่ายดีเมื่อไร เมื่อนั้นให้ถึงคิดไตรลักษณ์ให้ทันที จะรับผลดีของกรรมดีที่ดียิ่งกว่าผลดีทั้งนั้น การคิดถึงไตรลักษณ์ ความไม่เที่ยง ทนอยู่ไม่ได้ ต้องแปรปรวนเปลี่ยนแปลง และไม่เป็นไปตามความปรารถนาต้องการ คือ การทำความดีทางใจ

เป็นมโนกรรมที่ดี จึงยอมได้รับผลเป็นความดีตรงตามเหตุที่ได้กระทำ ที่จริงมโนกรรมกรรมทางใจ คือ คิดดีนั้น แม้ตั้งใจจริงที่จะทำก็น่าจะง่ายกว่ากรรมทางกาย ทางวาจา เพราะเรื่องของความคิดเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของเราเองอย่างแท้จริง ไม่เกี่ยวกับผู้ใดหรืออะไรเลย ความคิดอยู่กับเราจริงๆ ไม่มีผู้ใดอาจล่วงล้ำก้าเกิดไปบังคับบัญชาได้

O การทำใจเมื่อได้รับผลของกรรมชั่วอย่างถูกต้อง

ได้รับผลของกรรมชั่ว คือ ได้ประสบโลกธรรมฝ่ายไม่ดี ก็ควรต้องทำใจให้รับให้ถูก เช่นเดียวกับการทำใจรับโลกธรรมฝ่ายดีเหมือนกัน ไม่ใช่จะปล่อยใจให้ตกอยู่ในอำนาจของความทุกข์ ความเศร้าเสียใจ หรือความโกรธแค้นอาฆาตพยาบาท รับผลไม่ดีของกรรมไม่ดี

ด้วยวิธีคิดเช่นเดียวกับเมื่อได้รับผลดีของกรรมดี คือ คิดถึงไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ทนอยู่ไม่ได้ ต้องแปรปรวนเปลี่ยนแปลง และไม่เป็นไปตามความปรารถนาต้องการของผู้ใดทั้งสิ้น ทุกข์แล้วก็สุข เป็นธรรมดา

O ผลของกรรมเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา

ทั้งผลของกรรมดี และผลของกรรมชั่ว ล้วนมีลักษณะสาม คือ ไม่เที่ยง ทนทุกข์อยู่ไม่ได้ ต้องแปรปรวนเปลี่ยนแปลง ไม่เป็นไปตามความปรารถนาต้องการของผู้ใด กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ ทั้งผลของกรรมดีและกรรมชื่อนั้น เมื่อเกิดแล้วก็ต้องดับ ไม่มีที่จะยั่งยืนอยู่ได้ตลอดไป

O พึงละความยึดมั่นในผลของกรรมทั้งปวง

สิ่งทั้งปวงเกิดแล้วต้องดับ คือมีลักษณะสาม มีลักษณะเป็นไตรลักษณ์ โลกธรรมฝ่ายดี คือผลของกรรมดีก็เช่นกัน เกิดแล้วต้องดับ โลกธรรมฝ่ายไม่ดีคือผลของกรรมไม่ดีก็เช่นกัน เกิดแล้วต้องดับ เมื่อเป็นเช่นนั้น เมื่อรู้เช่นนี้ตามเป็นจริงแล้ว ก็พึงละความยึดมั่นในผลของกรรมที่ได้ประสบอยู่ ไม่ว่าจะเมื่อประสบผลดีหรือเมื่อได้ประสบผลชั่วก็ตาม

O ถึงทุมเทจิตใจให้กระทำแต่กรรมดี

ความยึดมั่นถือมั่น เป็นความไม่ถูกต้อง พระพุทธเจ้าจึงทรงสอนให้ละ แต่เมื่อยังละความยึดทุกอย่างไม่ได้ ก็พึงทุมเทจิตใจให้ยึดมั่นการทำกรรมดี ยึดมั่นความเชื่อในผลของการทำความดี ว่าทำดีจักได้ดีจริง มีความยึดมั่นความเชื่อในผลของการทำความชั่ว ว่าทำชั่วจักได้ชั่วจริง ความยึดมั่นเช่นนี้จักเป็นทางนำไปดี ให้ได้ทำดี ไม่ทำไม่ดี ซึ่งก็ย่อมจักนำไปพ้นทุกข์โทษภัยของกรรมไม่ดี ได้รับแต่คุณประโยชน์สารพัดของกรรมดี

๒. ความนำพิศวงของกรรม

O กรรม หมายถึง การกระทำ

คำว่า “กรรม” ในพระพุทธศาสนา เป็นคำที่มีความหมายเป็นกลาง หมายถึงการกระทำ ไม่เจาะจงบ่งเป็นการกระทำที่ไม่ดี อันเป็นกรรมที่ไม่ดี เป็นบาปกรรม หรือเป็นอกุศลกรรม

และไม่เจาะจงบ่งเป็นการกระทำดี อันเป็นกรรมดี เป็นบุญกรรม หรือเป็นกุศลกรรม คำว่า “กรรม” นั้น ทัวไปใช้ในความหมายว่า ความไม่ดี เช่นเดียวกับคำบาปกรรมและอกุศลกรรม จึงเท่ากับทัวไปใช้คำ “กรรม” เป็นคำย่อของกรรมไม่ดี คือ บาปกรรม หรืออกุศลกรรม

O อำนาจของกรรมใหญ่ยิ่งที่สุด

พุทธศาสนสุภาษิตมีว่า “วโส อีสสุริย โลกเ อาณาจเป็นใหญ่ในโลก” ในบรรดาอำนาจทั้งปวงในโลก อำนาจของกรรมใหญ่ยิ่งที่สุด อำนาจเป็นใหญ่ในโลก และไม่มีอำนาจใดเสมออำนาจของกรรม กรรมดีมีอำนาจในทางดี กรรมไม่ดีมีอำนาจในทางไม่ดี

O คนดีมีอำนาจ ย่อมใช้อำนาจในทางดี

เปรียบเช่นคนดีมีอำนาจ ย่อมใช้อำนาจในทางดีก่อให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุข ทั้งแก่ตนเองและแก่ผู้อื่น คนไม่ดีมีอำนาจ ย่อมใช้อำนาจในทางไม่ดี ก่อให้เกิดความทุกข์ ความร้อนทั้งแก่ตนเองและแก่ผู้อื่น

คนดีมีอำนาจในทางดี ผู้ทำกรรมดีจึงมีอำนาจในทางดี ย่อมใช้อำนาจนั้นก่อความร่มเย็นเป็นสุข ให้เกิดทั้งตนเอง ให้เกิดทั้งแก่ผู้อื่น คนไม่ดีมีอำนาจในทางไม่ดี ผู้ทำกรรมไม่ดี จึงมีอำนาจในทางไม่ดี ย่อมใช้อำนาจนั้นก่อความทุกข์ความร้อน ให้เกิดแก่ตนเอง ให้เกิดทั้งแก่ผู้อื่น

O กรรมเป็นของของตน

ความเจริญรุ่งเรืองร่มเย็นเป็นสุขก็ตาม ความตกต่ำทุกข์ร้อนก็ตาม ย่อมเกิดจากกรรม ย่อมมีกรรมเป็นเหตุให้เกิด แน่นอนเสมอไป ผลดีทั้งปวงย่อมเกิดจากกรรมดี มีกรรมดีเป็นเหตุ ผล ไม่ดีทั้งปวงย่อมเกิดจากกรรมไม่ดี มีกรรมไม่ดีเป็นเหตุ

กรรมของผู้ใด ผลย่อมเป็นของผู้นั้น ผลจักไม่เป็นของผู้อื่น ผู้ใดทำกรรมดี ผู้นั้นย่อมจักได้รับผลดี เป็นความเจริญรุ่งเรืองร่มเย็นเป็นสุข ผู้ใดทำกรรมไม่ดี ผู้นั้นย่อมได้รับผลไม่ดี เป็นความตกต่ำเป็นความทุกข์ร้อน

O ผลแห่งกรรม ย่อมตรงต่อเหตุที่กระทำไว้

อำนาจของกรรมทั้งใหญ่ยิ่ง ทั้งล้าลึก ยากที่สามัญชนคนทั้งหลายจะเข้าใจได้ถูกแท้ แต่แม้ผู้ใดจะเข้าใจหรือไม่เข้าใจก็ตาม ย่อมไม่พ้นผลของกรรมที่ตนกระทำแล้วได้ ย่อมต้องได้รับผลของกรรมที่ตนกระทำแล้ว ทำกรรมดีใดจักได้รับผลของกรรมดีนั้น ทำกรรมไม่ดีใด... จักได้รับผลของกรรมไม่ดีนั้นแน่อนเสมอไป

ผลที่เกิดแต่กรรมใด ย่อมตรงกับกรรมที่เป็นเหตุแห่งผลนั้นเสมอ เช่น ความขี้โรคย่อมเกิดแต่ความเบียดเบียน ความขี้โรคเป็นผลอันตรงกับกรรมที่เป็นเหตุคือ ความเบียดเบียน ความเบียดเบียนเป็นการทำให้เกิดความไม่มีความสุข ความขี้โรคก็เป็นความไม่มีความสุข ผู้ทำเหตุคือความเบียดเบียน ก็ย่อมได้รับผลเป็นผู้ขี้โรค ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ผู้ไม่เบียดเบียน เป็นผู้มียายุยืน

ความมียายุยืน มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ย่อมเกิดแต่ความไม่เบียดเบียน ความมียายุยืน มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง เป็นผลที่ตรงกับกรรมที่เป็นเหตุคือ ความไม่เบียดเบียน

ความไม่เบียดเบียนเป็นการทำให้มีความสุขความเจริญอายุ ความมียายุยืน มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง เป็นความสุขความเจริญอายุ ผู้ทำเหตุคือความไม่เบียดเบียน ก็ย่อมได้รับผลเป็นผู้มียายุยืน มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ผู้มีศีล จิตใจจักเบิกบาน ผิดพรรณพ่องใส

ความมีหน้ามีตาเบิกบานแจ่มชื่น ผิดพรรณพ่องใสงดงาม ย่อมเกิดแต่ความมีศีล
ความมีหน้ามีตาเบิกบานแจ่มชื่น ผิดพรรณพ่องใสงดงาม เป็นผลที่ตรงกับกรรมที่เป็นเหตุ
คือความมีศีล

ความมีศีลเป็นการทำให้มีจิตใจเบิกบาน แจ่มใส เป็นสุข
ความมีหน้ามีตาเบิกบานแจ่มชื่น ผิดพรรณพ่องใสงดงาม แสดงถึงความมีจิตใจเบิกบาน
แจ่มใสเป็นสุข ผู้ทำเหตุ คือ ความมีศีล ก็ย่อมได้รับผลเป็นผู้มีหน้ามีตาเบิกบาน แจ่มชื่น
ผิดพรรณพ่องใส งดงาม ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ความไม่มีศีล ทำให้จิตใจเศร้าหมอง

ความมีหน้ามีตา ผิดพรรณเศร้าหมองไม่พ่องใส ย่อมเกิดแต่ความไม่มีศีล ความมีหน้ามีตา
ผิดพรรณเศร้าหมองไม่พ่องใส เป็นผลที่ตรงกับกรรมที่เป็นเหตุ คือ ความไม่มีศีล
ความไม่มีศีลเป็นการทำให้จิตใจเศร้าหมอง ไม่เบิกบานเป็นสุข

ความมีหน้ามีตา ผิดพรรณเศร้าหมอง ไม่พ่องใส แสดงถึงความมีจิตใจเศร้าหมอง ไม่เบิก
บานเป็นสุข ผู้ทำเหตุ คือ ความไม่มีศีล ก็ย่อมได้รับผลเป็นผู้มีหน้ามีตา ผิดพรรณเศร้า
หมอง ไม่พ่องใส ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ผู้อ่อนน้อมต่อผู้ควรอ่อนน้อม จักเกิดในตระกูลสูง

ความได้เกิดในชาติตระกูลสูง ย่อมเกิดแต่ความอ่อนน้อมต่อผู้ควรได้รับความอ่อนน้อม
ความได้เกิดในชาติตระกูลสูง เป็นผลที่ตรงกับกรรมที่เป็นเหตุ คือ ความอ่อนน้อมต่อผู้
ควรได้รับความอ่อนน้อม

ความอ่อนน้อมต่อ(ควรได้รับความอ่อนน้อม ย่อมทำให้ได้เกิดในชาติตระกูลสูง ความได้
เกิดในชาติตระกูลสูง จักทำให้ได้รับความอ่อนน้อม แตกต่างกับความเกิดในชาติ
ตระกูลต่ำ ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ผู้ไม่อ่อนน้อมต่อผู้ควรได้รับความอ่อนน้อม จักเกิดในตระกูลต่ำ

ความได้เกิดในชาติตระกูลต่ำ ย่อมเกิดแต่ความไม่อ่อนน้อมต่อผู้ควรได้รับความอ่อนน้อม
ความได้เกิดในชาติตระกูลต่ำ เป็นผลที่ตรงกับกรรมที่เป็นเหตุ คือ ความไม่อ่อนน้อมต่อผู้
ที่ควรได้รับความอ่อนน้อม

ความไม่อ่อนน้อมต่อ(ควรได้รับความอ่อนน้อม ย่อมทำให้ได้เกิดในชาติตระกูลต่ำ ความ
ได้เกิดในชาติตระกูลต่ำ จักทำให้ไม่ได้รับความอ่อนน้อม แตกต่างกับความเกิดในชาติ
ตระกูลสูง ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ผู้พรั่งพร้อมด้วยสมบัติ สมบูรณ์บริบูรณ์ เกิดแต่กรรมคือการบริจาค

ความพรั่งพร้อมด้วยสมบัติ ย่อมเกิดแต่ความบริจาคนั้น ความพรั่งพร้อมด้วยสมบัติ เป็นผลที่ตรงกับกรรมที่เป็นเหตุ คือ ความบริจาคนั้น ความบริจาคนั้นเป็นเหตุที่จะทำได้ จะต้องมีความพอใจระดับหนึ่งและมีความเมตตากรุณาในระดับหนึ่ง ซึ่งนับเป็นสมบัติของใจ

สมบัติของใจ คือ ความพอและความเมตตากรุณา ที่ประกอบด้วยการสละบริจาคนั้นเป็นกรรมฝ่ายเหตุ มีความพรั่งพร้อมด้วยสมบัติเป็นผล ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ความขาดแคลน เกิดแต่การไม่บริจาคนั้น

ความขาดแคลน ย่อมเกิดแต่ไม่มีการบริจาคนั้น คือไม่ได้ทำเหตุ คือ การบริจาคนั้นที่จะให้เกิดผลเป็นความไม่ขาดแคลน ไม่ได้ทำเหตุที่จะให้ผลเป็นความพรั่งพร้อม แม้ทำเหตุแห่งความพรั่งพร้อมไม่ขาดแคลน ย่อมได้รับผลเป็นความพรั่งพร้อม ไม่ขาดแคลน ผลย่อมตรงต่อเหตุดังนี้

O ผู้ปรารถนาความมีปัญญา พึงทำจิตให้สงบ

ความมีปัญญา ย่อมเกิดแต่การปฏิบัติอบรมจิตให้สงบ จิตสงบเพียงไร ปัญญาย่อมมีเพียงนั้น จิตวุ่นวายเพียงไร ปัญญาย่อมหายอนเพียงนั้น ปัญญาเป็นความฉลาดที่เกิดแต่เรียนและคิด จิตที่สงบจะทำให้ใช้ความคิดได้อย่างดี ต้องการจะคิดเรื่องใดให้แตกฉานรู้จริงด้วยตนเอง มิใช่เป็นเพียงความรู้ของผู้อื่น จิตที่สงบก็จะทำได้ให้เป็นปัญญาขึ้นมาได้ แต่จิตที่ไม่สงบวุ่นวายจะทำไม่ได้

ผู้มีปัญญา...จึงเป็นผู้มีจิตสงบ แม้ปรารถนาจะเป็นผู้มีปัญญา ถึงทำใจให้สงบ คือ สงบจากความโลภ ความโกรธ ความหลง ปรารถนาเป็นผู้มีปัญญาเพียงไร พึงทำใจให้สงบเพียงนั้น อีกนัยหนึ่งก็คือ ทำใจให้สงบได้เพียงใด ก็จะสามารถอบรมปัญญาให้ยิ่งขึ้นได้เพียงนั้น

จิตไม่สงบ จะคิดแบบไม่สงบ คือ คิดสับสนวุ่นวายจากเรื่องหนึ่งไปอีกรื่องหนึ่ง ไปอีกรื่องหนึ่ง ไปอีกรื่องหนึ่ง เปลี่ยนเรื่องไปเรื่อย ๆ จากเรื่องนี้ไปเรื่องนั้น จากเรื่องนั้นไปเรื่องโน้น โดยไม่เข้าใจถูกต้องชัดเจนในเรื่องใดเลย ทั้งนี้เป็นไปด้วยอำนาจ ความโลภ ความโกรธ ความหลง ที่ทำให้จิตวุ่นวายไม่สงบ

O ความเข้าใจในเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรม

ความเข้าใจในเรื่องล้าลึกอย่างที่สุด คือเรื่องของกรรม และการให้ผลของกรรม ก็จะเกิดได้ด้วยความรู้ปัญญายิ่ง ความเข้าใจปัญญายิ่งคิดตามที่พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ในเรื่องของกรรมว่า กรรมดี...ย่อมให้ผลดี กรรมชั่ว...ย่อมให้ผลชั่ว ผู้ใดทำกรรมใดไว้ ย่อมต้องได้รับผลกรรมนั้น แม้ใช้ปัญญาคิดเช่นนี้เนื่อง ๆ ย่อมได้ความเข้าใจถูกต้อง

หยาบยกพระพุทธดำรัสเรื่องกรรมขึ้นพิจารณา ด้วยใจที่สงบ ไม่วุ่นวาย แม้ในระยะแรกจะไม่เชื่อว่าเป็นจริง แต่เมื่อคิดใคร่ครวญพิจารณาเนื่อง ๆ ก็ย่อมจะได้ปัญญา เป็นแสงสว่างทำลายความมืดมัว ให้เป็นความเห็นถูกต้องในเรื่องของกรรมและการให้ผลของกรรมตามที่พระพุทธองค์ทรงมีพระพุทธดำรัสไว้ด้วยพระมหากรุณาต่อสัตว์โลกทั้งปวง

O ความจริงที่เที่ยงแท้

ส่วนของกรรม ย่อมเป็นไปตรงตามกรรมอันเป็นส่วนเหตุที่ได้กระทำแล้ว คือผลดีย่อมเกิดแต่เหตุดี ผลไม่ดีย่อมเกิดแต่เหตุไม่ดี

พระพุทธองค์ทรงแสดงความจริงนี้ ที่แม้เห็นได้ยาก แต่ก็ความจริงที่เที่ยงแท้ไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ จะมีผู้เข้าใจหรือไม่ จะเข้าใจผิดถูกอย่างไรก็ตาม ความจริงนี้ย่อมเป็นความจริงตลอดไป ทำดีย่อมได้ดี ทำชั่วย่อมได้ชั่ว ผู้ใดทำกรรมใดไว้ ย่อมได้รับผลของกรรมนั้น

O หมั่นพิจารณาในเรื่องของกรรมเสมอ

โอกาสมีอยู่เสมอสำหรับที่จะพิจารณาให้เกิดปัญญารู้ตามพระปัญญาในเรื่องของกรรม และการให้ผลของกรรม ทุกลงหายใจเข้าออก พิจารณาเรื่องของกรรมได้ด้วยกันทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน กำลังทำอะไร เพียงทำใจให้สงบพอสมควรก่อน

เพื่อเหมาะแก่การน้อมไปใช้พิจารณาให้เกิดผลให้เป็นความรู้ของตน มิใช่เป็นความรู้ของพระพุทธองค์ ที่ตนเพียงจดจำไว้เท่านั้น เพราะความรู้ของผู้อื่นนั้น แม้จดจำไว้อย่างมิได้รู้มิได้เข้าใจจริงด้วยตนเอง ความรู้นั้นก็ยังมีใช้ปัญญาของตน

เห็นอะไร ได้ยินอะไร อย่าสักแต่ว่าเห็น อย่าสักแต่ว่าได้ยิน อย่าสักแต่ว่ารู้เช่นที่ได้เห็น อย่าสักแต่ว่ารู้เช่นที่ได้ยิน อันมิใช่ปัญญา เห็นแล้วต้องให้เป็นปัญญา ได้ยินแล้วต้องให้เป็นปัญญามากน้อยก็ต้องให้เกิดปัญญาขึ้นมาบ้าง คือเห็นอะไรแล้วก็ต้องคิด ได้ยินอะไรแล้วก็ต้องคิด คิดให้ดี คิดให้มีเหตุผล ด้วยใจที่สงบ คิดเนื่อง ๆ

O ปัญญาอันเกิดแต่การเรียนรู้และการคิด

ปัญญาเกิดแต่เรียนรู้และคิด เรียนนั้นหมายได้ทั้งเรียนด้วยหู เรียนด้วยตา คือฟังที่มีผู้สอนก็ได้ อ่านที่มีผู้เขียนก็ได้ เห็นที่ปรากฏให้เห็นก็ได้ เรียนดังกล่าวทุกอย่างต้องเรียนและคิดจนเป็นปัญญา จึงจะได้ประโยชน์จริงจากการเรียน

อะไร ๆ มากมายที่ได้พบได้เห็นได้ยินได้ฟังอยู่ไม่ว่างเว้น แม้ใช้ความคิดประกอบความรู้ทางพระพุทธศาสนาที่ได้ศึกษาแล้วย่อมได้ปัญญาเห็นจริงได้ แม้ทำให้เนื่อง ๆ

O ความแตกต่างอันนำพิศวงของกรรม

ผู้ที่ได้พลเห็นอยู่ทุกเวลาหาที่เหมือนกันไม่ ทุกคนแตกต่างกันแม้จะอบรมตาปัญญาให้เห็นเรื่องของกรรมอย่างชัดแจ้ง จงตั้งข้อสังเกตความแตกต่างของทุกผู้ทุกคนที่ได้ประสบพบผ่าน

ทำไมจึงมีผู้เกิดในชาติตระกูลสูง พรั่งพร้อมด้วยทรัพย์สิน เงินทองของนาใคร่ราปรารถนา

ทำไมจึงมีผู้เกิดในชาติตระกูลสูง แต่ไม่พรั่งพร้อมด้วยสมบัติทั้งปวง

ทำไมจึงมีผู้เกิดในชาติตระกูลต่ำที่ลำบากยากแค้น

ทำไมจึงมีผู้เกิดในชาติตระกูลต่ำที่อุดมสมบูรณ์
ทำไมจึงมีผู้มีรูปร่างหน้าตาสวยงาม เป็นที่เจริญตาเจริญใจของผู้ได้พบเห็น
ทำไมจึงมีผู้มีรูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์น่ารังเกียจ

ทำไมมากมายหลายทำไมนี้แหละ แม้หาคำตอบไม่ได้ที่แน่ใจจริงว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ก็พึงพยายามเข้าใจว่าเป็นเรื่องของกรรม กรรมที่ต่างได้ทำไว้แตกต่างกัน อันเป็นเหตุทำให้เกิดผลที่แตกต่างกันดังกล่าว

ความแตกต่างกันอย่างน่าพิศวงของใครต่อใครที่มีให้เห็นอยู่มากมายทุกหนทุกแห่ง บางคนดีแสนดี บางคนเลวแสนเลว ที่แสนสุขด้วยความพร้อมพรั่ง เหล่านี้มีใช่เพราะเหตุใดอื่น มีกรรมของตนเองเป็นเหตุทำให้เป็นไป แต่การจะเข้าใจให้เชื่อว่าเป็นกรรมเช่นนั้น ก็มิใช่เป็นไปได้แก่คนทั่วไป

ใจของคนทั่วไปจึงยังไม่เชื่อเรื่องกรรม ไม่อาจปลงใจลงไปได้ว่าอะไรทั้งหลายที่เกิดขึ้นทั้งแก่ตนเอง ทั้งแก่ผู้อื่น ล้วนเป็นเรื่องของกรรม เป็นผลของกรรม ที่ต่างได้พากันทำไว้ทั้งนั้น อาจจะเป็นชาตินี้ หรืออาจจะในอดีตกาลนานไกล

O ผลจากการปลงใจเชื่อในเรื่องของกรรม

ความปลงใจเชื่อให้จริงในเรื่องกรรม และการให้ผลของกรรมมีผลใหญ่ยิ่ง จะทำให้หลังการทำความผิด เมื่อไม่ทำความผิด ผลไม่ดีย่อมไม่เกิดแก่ตน ความสบายทั้งปวงย่อมมีมา แต่อย่างไรก็ตาม แม้ยังไม่เชื่อเรื่องการให้ผลของกรรมว่าตรงตามเหตุ จะลองพิสูจน์ด้วยการไม่ทำความผิดให้ตลอดไป ก็ย่อมจะได้ผลเป็นการรับรองความถูกต้อง ว่าผลของกรรมจักไม่ผิดไปจากเหตุ

ความสบายใจที่เกิดจากความปลงใจเชื่อในเรื่องกรรม และการให้ผลของกรรมนั้นใหญ่มาก เมื่อต้องประสบความทุกข์ยากใดก็ตาม ความเชื่อในเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรมจะทำให้ปลงใจยอมรับว่า ตนเป็นผู้ทำเหตุที่ไม่ดีไว้ อาจจะเป็นปัจจุบันชาติหรือไม่ก็ในอดีตกาลนานไกล ที่นานจนจำไม่ได้ ระลึกไม่ได้

และการให้ผลของกรรมที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงให้พ้นได้ จะเร็วหรือช้าก็ต้องให้ผลแน่ ช่างพข้ามชาติก็ให้ผล เรื่องของกรรมจึงล้าลึก เข้าใจยากนักหนา ถ้าเข้าใจแม้เพียงพอสมควร ก็จะได้ความสบายใจกว่าไม่เข้าใจเสียเลย

ความไม่เข้าใจในเรื่องกรรม และการให้ผลของกรรม มีโทษสถานเดียว ไม่มีคุณเลย ไม่ว่าจะป็นกรรมของตัวเอง หรือกรรมของผู้อื่นก็ตาม ผู้มีปัญญาแม้พอสมควร จึงพยายามทำความเข้าใจในเรื่องของกรรม หรือแม้ไม่เข้าใจจริงก็ใช้วิธีเชื่อไว้ก่อน ซึ่งก็เป็นการแสดงความเป็นผู้มีปัญญายิ่งกว่าผู้ที่ปฏิเสธไม่ยอมเชื่อเลย

๓. ทำกรรมดี ย่อมเกิดผลดี

O ทำดีย่อมเกิดผลดี ทำไม่ดีย่อมเกิดผลไม่ดี

อันกรรมหรือการกระทำนั้น แม้ได้กระทำลงไปแล้ว ไม่ว่าจะด้วยการพูดหรือการประกอบกระทำก็ตาม จักแก่กลับคืนมาได้ ทำแล้วก็เป็นอันทำแล้ว ผลย่อมเกิดตามมาอย่างแน่นอน ทำดีย่อมเกิดผลดี ทำไม่ดีย่อมเกิดผลไม่ดี

O ทำดีไม่ได้ดี เพราะมีกรรมเก่าที่ไม่ดีกำลังส่งผล

ที่ขอบกล่าวกันพร่ำเพรื่อในยุคนี้สมัยนี้ว่า ทำดีไม่ได้ดี ทำไม่ดีกลับได้ดีนั้น แม้จะให้ถูกต้องควรต้องขยายความให้ยาวออกไปด้วย เช่นว่า ทำดีไม่ได้ดี เพราะมีกรรมเก่าที่ไม่กำลังส่งผล ทำไม่ดีกลับได้ดี เพราะมีกรรมเก่าที่ดีกำลังส่งผล

แม้กล่าวขยายให้สมบูรณ์ดังนี้ ก็จะได้ความเข้าใจในเรื่องผลของกรรมชัดเจนถูกต้องขึ้น คือกรรมนั้นแม้ทำแล้ววันหนึ่งต้องให้ผล จนสามารถทำให้กรรมปัจจุบันต้องส่งผลเข้าไปได้ คือ กรรมดีในปัจจุบันไม่อาจส่งผลดีได้ทันที เมื่อมีผลกรรมไม่ดีในอดีตแรงกว่า หรือ กรรมไม่ดีในปัจจุบัน ไม่อาจส่งผลไม่ดีได้ทันที เมื่อมีผลของกรรมดีในอนาคตแรงกว่า

O แม้เชื่อในเรื่องกรรมเพียงไร ทิฐิที่ไม่ชอบก็อาจพาให้ทำกรรมไม่ดีได้

เมื่อเชื่อเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรมแล้ว ก็ต้องเชื่อในเรื่องทิฐิคือความเห็นด้วยไม่เช่นนั้น แม้เชื่อในเรื่องกรรมเพียงไร ทิฐิที่ไม่ชอบก็อาจพาให้ทำกรรมไม่ดีได้ โดยมีจฉาทิฐินำให้เห็นกรรมดีเป็นกรรมไม่ดี กรรมไม่ดีเป็นกรรมดี

แต่การจะรู้ว่าคนมีทิฐิอย่างไร สัมมาทิฐิ หรือมิจฉาทิฐิ ก็เป็นการยาก ต้องอาศัยปัญญาที่ประณีตในการพิจารณาต้องรอบคอบประกอบด้วยเหตุผล ไม่มีการหลงตัวลืมหูตัวแสบแฝงอยู่ในจิตใจ ไม่มีตัณหาอุปาทานรุนแรง แม้ว่าจะยังมีอยู่ตามวิสัยของผู้ยังไม่บรรลุมรรคผลนิพพาน ยังเป็นปุถุชน

O กรรมทั้งปวงของแต่ละคน ย่อมเป็นไปตามอำนาจแห่งจิตใจ

อันการประกอบกระทำกรรมทั้งปวงของแต่ละคน ย่อมเป็นไปตามอำนาจใจ ดังที่ท่านกล่าวใจเป็นใหญ่ ใจเป็นประธาน ทุกสิ่งสำเร็จด้วยใจ แต่ใจนั้นก็เป็นที่ไปตามพลังสองพลังหนึ่งเป็นพลังของกิเลส โลก โกรธ หลง อีกพลังหนึ่งเป็นพลังของเหตุผล

พลังของกิเลสเป็นพลังที่ทำให้มืดมัว เป็นความโง่เขลาเบาปัญญา พลังของเหตุผลเป็นพลังที่ทำให้แจ่มใสสว่าง เป็นความมีปัญญาเฉลียวฉลาดปราดเปรื่อง ถ้าใจตกอยู่ใต้อำนาจของกิเลสมาก ก็มีมืดมัวมาก เบาปัญญามาก ถ้าใจมีพลังเหตุผลมากก็มีความสว่างแจ่มใสมาก ปัญญามาก

O สติที่เข้มแข็ง ตั้งมั่น สามารถชนะความคิดที่จะก่อกรรมไม่ดีได้

อย่างไรก็ตาม สติมีความสำคัญที่สุด สติมีหน้าที่ตัดสินใจจะให้กิเลสชนะเหตุผล หรือจะให้เหตุผลชนะกิเลส ถ้าสติอ่อน ไม่ตั้งมั่นอยู่ ก็จะยอมให้กิเลสชนะเหตุผล คือ กิเลสจะครองใจยิ่งกว่าเหตุผล ชื่อว่าเชื่อกิเลสยิ่งกว่าเชื่อเหตุผล

ถ้าสติเข้มแข็งตั้งมั่นอยู่ ก็จะไม่ยอมให้กิเลสชนะเหตุผล คือ เหตุผลจะครองใจยิ่งกว่ากิเลส ชื่อว่าเชื่อเหตุผลยิ่งกว่ากิเลส เป็นผู้ใช้เหตุผลยิ่งกว่าเป็นผู้ให้กิเลสใช้

O สัมมาทิฐิ : ความเห็นชอบ ปัญญาอันนำมาซึ่งความพ้นทุกข์สิ้นเชิง

สำคัญที่สุดในมรรคมีองค์ ๘ ทางแห่งความพ้นทุกข์ คือ สัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ อันเป็นปัญญายิ่ง

ความเห็นชอบ คือ ความเห็นด้วยปัญญา ว่าผลทั้งหลายเกิดแต่เหตุ 'ไม่ก่อเหตุ...ไม่เกิดผล' ดับเหตุได้ก็ดับผลได้ ปรารถนาให้ผลดับแต่ไม่ดับเหตุ ย่อมไม่เป็นไปดังปรารถนา ปรารถนาผลดีไม่ก่อเหตุดี ย่อมไม่เป็นไปดังปรารถนา

เมื่อมีสัมมาทิฐิความเห็นชอบตั้งมั่นอย่างหนักแน่น ย่อมมีความดำริชอบตามมาที่จะปฏิบัติ เพื่อดับเหตุไม่ดีทั้งปวง เพื่อให้ผลไม่ดีทั้งปวงดับไปด้วย

ความดำริชอบ จะดำริให้มีวาจาชอบ การงานชอบ เลี้ยงชีวิตชอบ เพียรชอบ ระวังชอบ ตั้งจิตชอบ การปฏิบัติชอบดังกล่าวทุกประการ

จักเป็นเหตุให้เป็นที่ไปตามทางของความเห็นชอบ ดับเหตุไม่ดีทั้งปวงได้ นั่นก็คือทำผลไม่ดีทั้งปวงให้ดับได้ ที่สำคัญสุดยอดคือความสามารถดับเหตุแห่งความทุกข์ได้ ทำให้ความทุกข์ทั้งปวงดับได้ ได้พ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิง ตามเสด็จพระพุทธองค์ไปได้

O ทุกคนเกิดมาแล้วต้องตาย ไม่มีสักคนเดียวที่จะหนีความตายพ้น

ทุกคนมีความรู้แน้อยู่แก่ใจ ว่าทุกคนเกิดมาแล้วต้องตาย ไม่มีสักคนเดียวที่จะหนีความตายพ้น นับว่าทุกคนมีความได้เปรียบอยู่ประการหนึ่ง ที่มีความรู้นี้ติดตัวติดใจอยู่ แต่แทบทุกคนก็มีความเสียเปรียบอยู่ประการหนึ่ง ที่ไม่เห็นค่า ไม่เห็นประโยชน์ของความรู้นี้ จึงมิได้ใส่ใจเท่าที่ควร ปล่อยปละละเลย จึงเหมือนไม่รู้ สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่ง จึงเหมือนเป็นสิ่งไม่มีค่าไม่มีประโยชน์

ความรู้ว่าทุกคนเกิดมาแล้วต้องตาย เป็นสิ่งเป็นคุณประโยชน์ยิ่งใหญ่มาก แม้ใส่ใจในความรู้สำคัญนี้ให้เท่าที่ควร ก็จะสามารถนำไปเกิดคุณเกิดประโยชน์แก่ตนเองได้มหาศาล ไม่มีคุณไม่มีประโยชน์ใดอาจเปรียบปานได้

เพื่อเสริมส่งความรู้นี้ให้บังเกิดคุณ บังเกิดประโยชน์ยิ่งใหญ่มากแก่ตนเองและแก่ส่วนรวม นักปราชญ์ทางพุทธศาสนาทั้งหลายท่านจึงสอนให้หัดตายเสียก่อนถึงเวลาตายจริง ท่านสอนให้หัดตายไว้เสมอ อย่างน้อยก็ควรวันละหนึ่งครั้ง ครั้งละ ๕ นาที ๑๐ นาที เป็นอย่างน้อย

O กรรมนั้น เมื่อทำแล้ว ก็เหมือนดื่มยาพิษร้ายแรงเข้าสู่ร่างกาย

ผู้เบียดเบียนเขา แม้จะได้สิ่งที่มุ่งไว้ แต่ผลที่แท้จริงอันจักเกิดจากกรรม คือ การเบียดเบียนที่ได้ประกอบการทำลงไปนั้น จักเป็นทุกข์เป็นโทษแก่ผู้กระทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กรรมนั้นให้ผลสัจย์ชื่อน้ำเหมือนผลของยาพิษร้ายแรง กรรมนั้นเมื่อทำแล้วก็เหมือนดื่มยาพิษร้ายแรงเข้าไปแล้ว จักไม่เกิดผลร้ายแก่ชีวิตและร่างกายย่อมไม่มี ย่อมเป็นไปไม่ได้ ถ้าเป็นกรรมดีก็จักให้ผลดี ถ้าเป็นกรรมชั่วก็จักให้ผลชั่ว

เราเป็นพุทธศาสนิกชนนับถือพุทธศาสนา พึงมีปัญญาเชื่อให้จริงจัง ถูกต้องในเรื่องกรรม

และการให้ผลของกรรมเกิด จักเป็นสิริมงคล เป็นความสวัสดิแก่ตนเอง

O เมื่อสัตว์จะตายไม่มีผู้ป้องกัน

ความตายเกิดขึ้นได้กับทุกคน ทุกหนทุกแห่ง ทุกเวลาในที่ พุทธศาสนสภาศิตกล่าวว่า "เมื่อสัตว์จะตายไม่มีผู้ป้องกัน" และ "จะอยู่ในอากาศ อยู่กลางสมุทร เข้าไปสู่หลิบเขา ก็ไม่พ้นจากมฤตยูได้ ประเทศ คือ ดินแดนที่มฤตยูจะไม่รุกรานผู้อยู่ ไม่มี"

เราจะถูกมฤตยูรุกรานเมื่อไร ที่ไหน เราไม่รู้ หายใจออกครั้งนี้ แล้วเราอาจไม่ได้หายใจ เข้าอีก เมื่อถึงเวลาจะต้องตาย ไม่มีผู้ใดจะผัดเพี้ยนได้ ไม่มีผู้ใดจะช่วยได้ เพราะ "เมื่อสัตว์จะตายไม่มีผู้ป้องกัน" และ "ความผัดเพี้ยนกับมฤตยู อันมีกองทัพใหญ่นั้นไม่ได้เลย"

ทุกอย่างก้าวของทุกคน ไม่ว่าจะเป็ใคร อยู่แห่งหนตำบลใด จึงนำไปถึงม้อมฤตยูได้ ทั้งสิ้น ผู้ร้ายก็เคยตกอยู่ในม้อมฤตยู ทั้งที่ถุงใส่เงินแสนเงินล้านที่ไปปล้นจี้มายังอยู่ในมือ ไม่ทันได้ใช้ ได้เก็บเข้าบัญชีสะสมเพื่อความสมปรารถนาของตน

นักการเมืองไม่ว่าเล็กว่าใหญ่ ก็เคยตกอยู่ในม้อมฤตยูในขณะที่กำลังเหนียวหนายใจ ใช้หัวคิดทุมเทเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดของตน ทุกคนล้วนไปสู่อำนาจแห่งความตาย ทุกคนล้วนมีความตายเป็นเบื้องหน้า

ผู้ที่กำลังยิ้มแย้มแจ่มใส มีความสุขกับครอบครัว เคี้ยวข้าวอยู่ในปากแท้ๆ ก็เคยตกอยู่ในม้อมฤตยูโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว ผู้เห็นฟ้าอยู่บนเครื่องบินใหญ่โตมโหฬารราวกับตึก ก็เคยตกอยู่ในม้อมฤตยูโดยไม่คาดคิด

ผู้โดยสารเรือเดินสมุทรใหญ่ ก็เคยตกอยู่ในม้อมฤตยูพร้อมกันมากมายหลายร้อยชีวิต นักไตเขา ผู้สามารถ ก็เคยหายสาบสูญในขณะที่กำลังไตเขา โดยตกเข้าไปอยู่ในม้อมฤตยู

ทั้งหมดนี้ เป็นเรื่องยืนยันสัจจะแห่งพุทธศาสนสภาศิตที่ว่า "ทั้งเด็ก ทั้งผู้ใหญ่ ทั้งคนพาล ทั้งบัณฑิต ล้วนไปสู่อำนาจแห่งความตาย ล้วนมีความตายเป็นเบื้องหน้า"

O การหัดตาย ก็คือปล่อยใจจากสิ่งทั้งหลาย ก่อนที่จะถูกความตายบังคับให้ปล่อย

ปราชญ์ทางพุทธศาสนา คือ ผู้มีปัญญา ท่านสอนให้เร่งอบรมมรณสติ นึกถึงความตาย หัดตายก่อนตายจริง

จุดมุ่งหมายสำคัญของการหัดตายก็คือ เพื่อปล่อยใจจากสิ่งทั้งหลายก่อนที่จะถูกความตายบังคับให้ปล่อย ก็เลสเครื่องเศร้าหมองใจ ตัณหาความดิ้นรนทะยานอยาก อุปาทาน ความยึดมั่นถือมั่นทั้งหลายทั้งปวง

หัดใจให้ปล่อยเสียพร้อมกับหัดตาย สิ่งอันเป็นเหตุให้โลภ ให้โกรธ ให้หลง ให้เกิด ตัณหาอุปาทาน หัดละเสีย ปล่อยเสีย พร้อมกับหัดตาย ซึ่งจะมาถึงเราทุกคนเข้าจริงได้ ทุกวินาที ไม่ว่าจะแก่เฒ่าหนุ่มสาวหรือเด็กเล็กเพียงไหน

O ผู้ละโลกนี้ไปในขณะที่จิตเศร้าหมอง ทุคติเป็นอันหวังได้อย่างแน่นอน

เมื่อลมหายใจออกจากร่างไม่กลับเข้าอีก สิ่งที่เป็นนามแลไม่เห็นด้วยสายตา เช่นเดียวกับลมหายใจ คือ จิต ก็จะออกจากร่างนั้นด้วย จิตจะออกจากร่างโดยคงสภาพเดิม ลักษณะเดิม คือ พร้อมด้วยกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งปวงที่มีอยู่

ในขณะที่จิตจะออกจากร่าง คือ ขณะยังเป็นจิตของคนเป็น ขณะยังเป็นจิตของคนยังไม่ตาย พระพุทธองค์ทรงกล่าวว่า “ผู้ละโลกนี้ไปในขณะที่จิตเศร้าหมอง ทุกคติเป็นอันหวังได้”

กิเลสทั้งปวงเป็นเครื่องเศร้าหมองของจิต จิตที่มีกิเลสจึงเป็นจิตที่เศร้าหมอง กิเลสมาก จิตก็เศร้าหมองมาก กิเลสน้อยจิตก็เศร้าหมองน้อย จิตที่มีกิเลสเศร้าหมอง เมื่อละจากร่างก็จะคงกิเลสนั้นอยู่ คงความเศร้าหมองนั้นไว้ ภพภูมิไปสู่ นั้นจึงเป็นทุกคติ คดีที่ชั่ว คดีที่ไม่ดี คดีที่ไม่มีความสุข มากน้อยหนักเบาตามกิเลส ตามความเศร้าหมองของจิต

O เมื่อถึงเวลาตาย ทรัพย์สมบัติสัณนิท ก็นติดตามคนตายไปไม่ได้

เมื่อความตายมาถึง ไม่มีผู้ใดจะสามารถถนอมรักษาหวงแหวน ทะนุบำรุงร่างของตนไว้ได้ แม้สมบัติพัสถานที่แสวงหาไว้ระหว่างมีชีวิตจนเต็มสติปัญญาความสามารถ ด้วยสุจริตก็ตาม ด้วยเล่ห์ ด้วยกลก็ตาม เพื่อใช้ทะนุถนอมรักษาเชิดชูบำรุงร่างกายของตน ก็ติดไปกับร่างไม่ได้เลย

เป็นจริงดังพุทธศาสนสุภาษิตว่า “ทรัพย์สัณนิท ก็นติดตามคนตายไปไม่ได้ ต้องปล่อยให้ร่างนั้นผุพังเน่าเปื่อย คืนสู่สภาพเดิม เป็นดินน้ำลมไฟประจำโลกต่อไป” ต้องตามพุทธศาสนสุภาษิตว่าไว้ “สัตว์ทั้งปวง จักทอดทิ้งร่างไว้ในโลก”

O กรรมไม่ดีของตน ย่อมนำไปสู่ทุกคติ

ผู้มีความเข้าใจว่าตายแล้วจะไปเกิดเป็นอะไร สุขทุกข์อย่างไร เราไม่รับรู้ด้วยแล้วจึงไม่มีความหมาย นี่เป็นความเข้าใจผิดอย่างยิ่ง เป็นโมหะสำคัญ ก็ที่เราเกิดเป็นนั่นเป็นนี่กันในชาตินี้ ทำไมเราจึงรู้สุขทุกข์ ทั้งที่ไม่รู้ว่าเกี่ยวของชาติก่อนอย่างไร

พุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่ เชื่อว่ามีชาติในอดีตและชาติในอนาคต เชื่อว่าก่อนจะมาเกิดในชาตินี้ ได้เคยเกิดชาติอื่นมาแล้ว และจะต้องเกิดในชาติหน้าต่อไปอีกไม่รู้กี่ชาติต่อกี่ชาติ ถ้ายังกิเลสให้สิ้นไปไม่ได้ แต่ทั้งที่เชื่อเช่นนั้นก็ยังมีความเป็นอันมากที่มีโมหะหลงเข้าใจผิดอย่างยิ่งดังกล่าวแล้ว ว่าจบสิ้นความเป็นคนในชาตินี้แล้ว เราก็ไม่รู้เรื่องราวเกี่ยวกับชาติต่อไป

เพราะฉะนั้น ก็ต้องสำคัญที่ต้องแสวงหาความสุขสมบูรณ์ให้ตนเองให้เต็มที่ในชาตินี้ ผู้ใดมีโมหะหลงคิดผิดเช่นนี้ ผู้นั้นก็จะสามารถทำความผิดร้ายแรงได้ทุกอย่างเพื่อประโยชน์ตน ทรมานศตโกง เบียดเบียนทำลายเขาแม้กระทั่งชีวิตก็ทำได้ เป็นการสร้างกรรมที่จะให้ผลแก่ตนเองแน่นอน ตนจะต้องเสวยผล เสวยทุกขเวทนาทั้งโลกนี้ และเมื่อละโลกนี้ไปแล้วตามกรรมของตนต้องตามพุทธภาษิตว่า “กรรมของตนเอง ย่อมนำไปสู่ทุกคติ”

O ชีวิตเรา..เราก็รัก ชีวิตเขา..เขาก็รัก เช่นกัน

ชีวิตใครใคร่รัก ชีวิตเราเราก็รัก ชีวิตเขาเขาก็รัก ความตายเรากลับ ความตายเขาก็กลับ ของใครใคร่หวง ของเราเราก็หวง ของเขาเขาก็หวง จะลักจะโกงจะฆ่าจะทำร้ายใครสักคน ขอให้หนักกลับกันเสีย ให้เห็นเขาเป็นเรา เห็นเราเป็นเขา

คือเขาเป็นผู้จะลักจะโกงจะฆ่าจะทำร้ายเรา เราเป็นเขาผู้จะถูกลักถูกโกงถูกฆ่าถูกทำร้าย ลองนึกเช่นนี้ให้เห็นชัดเจน แล้วดูความรู้สึกของเรา จะเห็นว่าที่เต็มไปด้วยโมหะนั้น จะเปลี่ยนเป็นเมตตากรุณาอย่างลึกซึ้ง

O ความโลภโดยไม่มีขอบเขตนั้น เป็นทุกข์หนักหนา

ชาวผู้พยายามป้องกันสมบัติของตนจนเสียชีวิตนั้น น่าสลดสังเวชยิ่งนัก หรือชาวผู้แม้กำลังจะสิ้นชีวิตแล้ว แต่ก็ยังพยายามกระเสือกกระสนรักษาสมบัติมีค่าของตนที่ติดตัวอยู่ อย่างน่าสงสารที่สุด

พบชาวเหล่านี้เมื่อไร ขอให้คิดถึงใจคนเหล่านั้น อย่าคิดทำร้าย อย่าคิดเบียดเบียนกัน เลย ทุกคนจะต้องตาย และจะตายในเวลาไม่นาน คนไม่ได้อายุยืนเพราะทรัพย์ จะทำทุกวิถีทางแม้ที่แสนชั่วช้าโหดร้ายเพื่อได้มาซึ่งทรัพย์ทำไมเล่า

ความโลภโดยไม่มีขอบเขตนั้น เป็นทุกข์หนักนัก ตนเองทุกข์ เพราะความโลภอยากได้ แล้วก็แผ่ความทุกข์เดือดร้อนไปถึงคนอื่นอย่างน่าอนาถ ถ้าร้อนเพราะความอยากได้ไม่สิ้นสุด จะไม่สามารถดับควาทุกข์นั้นได้ด้วยวิธีขโมยหรือประหารผลาญชีวิตผู้ใด แต่จะดับทุกข์นั้นได้แน่นอนด้วยทำกิเลสให้หมดจดเท่านั้น

O การทำเหตุอย่างสุจริต ไม่ว่าจะได้มาเล็กน้อยเพียงไร ก็เป็นสิ่งที่ดี

ผลที่เป็นลาภยศสรรเสริญสุขนั้น มิใช่เป็นสิ่งที่ดีเสมอไป จะเป็นสิ่งที่ดีก็ต่อเมื่อได้มา เพราะการทำเหตุดี ถ้าได้มาเพราะการทำเหตุไม่ดี ลาภยศสรรเสริญสุขที่ได้มานั้นก็เป็นสิ่งไม่ดี

ถ้าได้ลาภยศสรรเสริญสุขมาเพราะการโกงกินหลอกลวงเบียดเบียนผู้อื่น ไม่ว่าจะได้มากมายใหญ่ยิ่งเพียงไหน ก็มิใช่สิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ดีไปไม่ได้ ถ้าได้มาเพราะการทำเหตุดีอย่างสุจริต ไม่ว่าจะได้มาเล็กน้อยเพียงไรก็เป็นสิ่งที่ดี ฉะนั้นการรู้จักเหตุดีที่จะให้ผลดี เหตุไม่ดีที่จะให้ผลไม่ดี จึงเป็นธรรมสำคัญ

O การทำเหตุไม่ดี..ผลที่ได้ก็จักเป็นผลไม่ดี

การทำเหตุเพื่อให้ได้ผลมานั้น แม้เป็นผลที่ได้มาอย่างไม่ถูก ไม่ชอบ ก็เป็นการทำเหตุไม่ดี และผลที่ได้ก็เป็นผลไม่ดีแน่นอนก็คือ การให้ผลมาที่เหมือนเป็นผลดีจักทำให้เกิดผลร้ายแก่เจ้าตัวผู้กระทำเหตุไม่ดี

ผู้ที่สามารถทำเหตุไม่ดีจนได้ลาภมากมายยิ่งใหญ่มาก ก็มีเป็นอันมากที่มีกิตติศัพท์ชื่อเสียงน่าหมิ่น เป็นที่น่าสลดสังเวชปรากฏอยู่ตลอดมา ทั้งในประวัติศาสตร์ และแม้ในเหตุการณ์ปัจจุบัน ลาภยศได้มาแล้ว หมดยุติไปแล้ว พร้อมกับการจบสิ้นของชีวิตเป็นอย่างดี แต่ความเสื่อมเสียยังปรากฏชัดเจนอยู่

เช่นผู้ที่ทำเหตุไม่ดีไว้ในประวัติศาสตร์ แม้ผู้ไม่ประสบพบผ่านเรื่องราวเหตุการณ์ด้วยตนเอง เพราะเกิดหลังเป็นร้อยปีพันปี แต่ประวัติศาสตร์ก็สามารถทำให้คนหลังเหตุการณ์เมื่อนานไกลเพียงใดรู้เรื่องราวได้ ทั้งที่ดีและที่ชั่ว

O การทำเหตุไม่ดี แม้ได้ผลเหมือนผลดี แต่จะเป็นผลร้ายอย่างยิ่ง ยืมนานอย่างยิ่ง

ความดีและความชั่วถูกบันทึกไว้อย่างยืน ความรู้สึกยกย่องสรรเสริญอย่างจริงใจ และความดูถูกสลดสิ่งชั่วจึงสามารถเกิดได้อยู่เสมอ จึงกล่าวว่า การทำเหตุไม่ดี แม้ได้ผลเหมือนผลดี แต่จะเป็นผลร้ายอย่างยิ่ง ยืมนานอย่างยิ่ง

๔. ฟังประกอบการมดี อันเป็นเหตุดี

O ฟังประกอบการมดี อันเป็นเหตุดี

ผู้ที่กำลังแสวงผลของกรรมดีในอดีตชาติต่างๆ กัน เช่นได้เกิดในตระกูลสูง หรือสมบรูณ์บริบูรณ์ด้วยทรัพย์สินเงินทอง หรือมีร่างกายแข็งแรงไม่ถูกเบียดเบียนด้วยโรคภัยไข้เจ็บ หรืออายุยืน หรือหน้าตาผิวพรรณงามผ่องใส หรือมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ฟังน้อมใจเชื่อว่าเป็นผลแห่งกรรมดีที่ได้ประกอบกระทำไว้แล้วเป็นอันมากในอดีตชาติแน่นอน

และแม้ปรารถนาจะแสวงผลดีแห่งกรรมดีนั้นสืบต่อไปในอนาคต ทั้งในอนาคตของชาติปัจจุบัน และทั้งในอนาคตของภพชาติเบื้องหน้าที่พ้นจากภพชาติปัจจุบันไปแล้ว ก็พึงตั้งใจประกอบการมดีอันเป็นเหตุดี ต่อไปให้มั่นคงสม่ำเสมอ

O ทุกชีวิตมีผลของกรรมดีกรรมชั่วติดตามมา

ผลของกรรมดีที่ใดกระทำกันมา ที่เป็นความคุ้นเคยกันมา แม้จะสงวนรักษาไว้ให้สืบต่อกันนานแสนนานต่อไป ก็ต้องพยายามหนีผลของกรรมไม่ดีที่ต้องได้กระทำกันมาแล้วทุกคนในอดีตชาติ ซึ่งมากมายนับภพชาติไม่ถ้วน และกรรมนั้นกำลังตามมา

ทุกคนกำลังมีผลของกรรมดีและกรรมไม่ดีติดตาม เป็นผลของเหตุที่ได้ทำกันไว้ในอดีตชาติที่สลบซับซ้อนนับไม่ได้ ลองนึกถึงภาพของรถบรรทุกขนาดใหญ่ กำลังแล่นไล่ทับเราอยู่ ขณะเดียวกันก็มีรถบรรทุกแก้วแหวนเงินทองคันใหญ่ กำลังแล่นตามเพื่อจะยกแก้วแหวนเงินทองเหล่านั้นให้เราด้วย

รถทั้งสองคันนั้นกำลังขับแข่งกันอย่างรวดเร็ว ผลัดกันเนา ผลัดกันตาม นึกภาพนี้แล้วก็นึกถึงใจตนเอง ว่ายังมีใจที่จะต้องการแก้วแหวนเงินทองหรือ ยังมีใจอยากได้อะไรอีก หรือ ในเมื่อรถล่าชีวิตกำลังขับตะบึงติดตามมาอย่างมุ่งมาดปรารถนาตัวเราเป็นเป้าหมาย

O เปรียบกรรมไม่ดี ดังมือมารจ้องตะปบเรา

กรรมไม่ดีกำลังตามส่งผลแก่เราทุกคนแน่นอน เปรียบผลไม้นั้นดังรถบรรทุกที่กำลังตะบึงไล่กวตเราอยู่จริงๆ ที่ยังไม่ทันบดขยี้เราก็เพราะกรรมปัจจุบันของเรา ที่เรากำลังกระทำกันอยู่ อาจจะมีแรงพาเราหนีได้ทัน จะอย่างหวุดหวิดน่าเสียวไส้เพียงไร เราผู้ไม่มี

ดาพิเศษก็หาไม่รู้

กรรมดีเท่านั้นที่เป็นแรงพาเราวิ่งหนีกรรมไม่ดีที่กำลังส่งผลติดตามเราอยู่ในขณะนี้ เปรียบกรรมไม่ดีตั้งมือมารที่ใหญ่โตมโหฬาร ทรงพลังมากมาย มีนั่นกำลังเอื้อมมาที่จะ ตะปบเรา เพื่อลาดเข้าไปขยี้ให้แหลกเหลว หูดหิวจะจับปลายผมเราได้ไม่รู้กี่ครั้งก็หน แต่เราก็กังพันอยู่ได้เพราะความบังเอิญ คือเพราะบังเอิญได้ทำกรรมดีไว้มากพอเป็น กำลังพาให้หลบหลีกพ้นมือมารไปได้

มีความสวัสดีอยู่ชั่วคราวชั่วคราว แต่ไขว่คว้ามือมารนั้นจะหยุดตามตะครุบเราก็กหาไม่ ก็วันก็ เดือนก็ปีก็ภพก็ชาติ มือมารจะติดตามตะครุบเราอย่างไม่ท้อแท้เหน็ดเหนื่อย กว่าคิดคว้า ถูกก็จะตาม กว่าไม่ลดละ ถ้าปรากฏเป็นภาพก็จะเป็นภาพที่น่ากลัวที่สุด

O อำนาจแห่งกรรมในอดีต

เด็กที่ยังไร้เดียงสา เพิ่งจะลืมตาเห็นโลก เคยถูกนำไปฆ่าด้วยความเข้าใจผิด ที่ปรากฏ เป็นข่าวเมื่อไม่นานมานี้ ทำให้ทั้งมารดาผู้รักลูกเป็นชีวิตจิตใจแทบเป็นบ้า ทำให้ผู้ที่ นำไปฆ่า เพราะเข้าใจผิดต้องได้รับโทษหนัก ได้รับทั้งอาญาบ้านเมืองและทั้งความโกรธ แค้นชิงชังของผู้คนมากมาย

เรื่องนี้ชี้ชัดให้เห็นอำนาจที่ยิ่งใหญ่ของกรรม แม้ไม่นำกรรมมารวมพิจารณา ก็จะเข้าใจ ไม่ได้เลยว่าเรื่องเช่นนี้เกิดได้อย่างไร

เด็กคนหนึ่งถูกมั่งร้ายแต่เด็กคนนั้นกลับอยู่รอดปลอดภัย เด็กอีกคนหนึ่งเป็นห่วงใยทะนุ ถนอมตั้งแต่ตาตวงใจ แต่กลับถูกทำลายตายไป ทั้งสองยังบริสุทธิ์ไร้เดียงสา เพิ่งมีเวลา เห็นโลกไม่กี่วัน

มือของกรรมนำเด็กที่มีได้เป็นที่มั่งร้ายในปัจจุบัน ไปสู่อำนาจแห่งกรรมในอดีต ที่ต้องได้ กระทำไว้แน่นอนในชาติใดชาติหนึ่งในอดีต ที่พันความรู้เห็นของบุุชชนทั้งหลาย แต่หา ได้พันความรู้เห็นของท่านผู้พันแล้วจากความเป็นบุุชชน

กรณีที่มีเด็กถูกฆ่าผิดตัวนั้น เด็กตายแล้ว พันแล้วจากความเข้าใจของคนทั้งหลาย ว่า เด็กนั้นไปได้สุขได้ทุกข์อยู่ในภพภูมิใด แต่เขาก็ได้เป็นอีกหนึ่งที่เตือนใจอย่างแรงให้ กลัวกรรม

เมื่อกรรมจะให้ผล คือ เมื่อกรรมตามมาทัน ก็ไม่มีอะไรจะยับยั้งได้ นอกจากกรรมด้วยกัน คือ เมื่ออกุศลกรรมตามมาทัน ก็ต้องกุศลกรรมที่ใหญ่ยิ่งกว่าเท่านั้น ที่จะตัดรอนอกุศลกรรม ได้ ช่วยให้สวัสดีไปได้ครั้งหนึ่งคราวหนึ่ง

O เมื่อกุศลกรรมไม่เพียงพอ อกุศลกรรมก็ตามทัน

เรื่องเด็กคนหนึ่งถูกมั่งร้ายให้ถึงตาย แต่เด็กอีกคนหนึ่งที่เป็นความรักสุดจิตใจของพ่อแม่ กลับต้องตายแทน แม่คนหนึ่งที่เป็นชาตกรต้องรับอาญาแผ่นดิน มีชีวิตที่ทรมานในที่คุม ชัง แม่คนหนึ่งที่ต้องสูญเสียลูกรักเพียงชีวิต

เพราะถูกเอาไปฆ่าผิดตัว ต้องเศร้าโศกสุดแสนไปนานนัก เด็กคนที่รอดตายอย่าง อัศจรรย์ทั้งที่ตนนั้นถูกมั่งร้าย คงเป็นที่รังเกียจของคนจำนวนไม่น้อย ว่าเป็น เลือดเนื้อเชื้อไขของหญิงใจอำมหิต

ดูผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ทั้งหมดถึง ๔ ชีวิต จะเห็นได้ชัดแจ้งว่า กรรมมีอำนาจใหญ่ยิ่งนัก ทุกชีวิตถูกอกุศลกรรมตามทันแน่ และไม่มีกุศลกรรมความดีเพียงพอจะตัดรอน อกุศลกรรมให้ทันเวลาได้ จึงประสบความทุกข์เดือนร้อยแสนสาหัสไปตามกัน

O พิจารณาให้เห็นความน่ากลัวของกรรม

นี่ไม่ใช่เป็นเรื่องบังเอิญ ฟังรอบคอบพิจารณาด้วยปัญญาของผู้นับถือพระพุทธศาสนา ให้เห็นความน่ากลัวของกรรม ให้เห็นความน่าสลดสังเวชเมื่อผู้ใดผู้หนึ่งต้องตกอยู่ในอุ้งมือที่แรงร้ายแห่งกรรม และเราเองก็มีมือกรรมตามตะครุบอยู่เหมือนกัน ไม่อาจเห็นได้ด้วยตา ก็พึงใช้ปัญญาให้เห็นได้ด้วยใจ และพยายามหนีให้เต็มสติปัญญา อย่าให้ถึงวันที่น่าสยดสยองอย่างยิ่ง คือ วันที่ต้องตกอยู่ในอุ้งมือแข็งแกร่งแห่งกรรมร้าย

O ความดีเท่านั้นจะช่วยให้พ้นมือแห่งกรรมร้ายได้

ผู้ที่เกิดมามีสุขสมบูรณ์ในภพชาตินี้ ก็มีใจว่าไม่มีมือแห่งอกุศลกรรมตามตะครุบอยู่ มีแน่ ทุกคนมีมือแห่งอกุศลกรรมตามตะครุบอยู่แน่

แต่ในขณะที่เดียวกันทุกคนก็มีมือแห่งกุศลกรรมเป็นผู้ช่วยอยู่ มือแห่งกุศลกรรมนั้น ถ้าจะเปรียบให้เห็นง่ายๆ ก็ต้องเปรียบกับเท้า มีมือผู้ร้ายติดตามตะครุบอยู่ จะหนีพ้นก็ต้องอาศัยเท้าพาวิ่ง ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้

นั่นก็คือต้องทำบุญทำกุศลคุณงามความดีให้มากที่สุด ให้เต็มสติปัญญาความสามารถเสมอ ความดีเท่านั้นจะช่วยให้พ้นมือแห่งกรรมได้ แม้จะพ้นอย่างหวุดหวิดก็ต้องดีกว่าไม่พ้น

ทุกคนมีมือแห่งอกุศลกรรมที่น่ากลัวที่สุดตามตะครุบอยู่ ไม่มีใครไม่มี และมีกันคนละไม้คนละมือ เพราะทุกคนได้ผ่านภพชาติมาแล้วนับไม่ถ้วน ยาวนานนักหนา ทำอะไรต่อมิอะไรกันมาเสียหนักต่อนัก ทั้งกรรมดีกรรมชั่วสลับซับซ้อนกันอยู่ และลืมนกันเสียสิ้นแล้ว

ทั้งบางคนก็ยังไม่อยากจะเชื่อว่าได้เคยเกิดมาแล้วในอดีตชาติมากมายหลายชาติจนนับไม่ได้ จึงยังไม่นึกเลยว่า ได้เคยทำกรรมดีกรรมชั่วมาก่อนจะมาก่อเกิดเป็นมนุษย์ในปัจจุบันชาตินี้ การไม่นึกนี้แหละจะทำให้ประมาท ไม่พยายามหนีผลแห่งกรรมไม่ดี เมื่อกรรมไม่ดีตามมาทันถึงตัว ก็จะใช้อำนาจที่ร้ายแรงอย่างไม่เมตตาปราณีเลย

O ชีวิตในอดีตชาติ อาจทำให้ละกิเลสได้เป็นอันมาก

ก่อนจะมาเป็นเราแต่ละคนในภูมิของมนุษย์นี้ ต่างก็ได้เป็นอะไรต่อมิอะไรมากมาย นับชนิดนับชาติไม่ได้ เป็นกันทั้งเทวดา สัตว์ใหญ่สัตว์เล็ก รวมทั้งมนุษย์ชายหญิง คนมีคนจน คนสวยคนไม่สวย คนพิการคนไม่พิการ อายุสั้นอายุยาว ขาวดำ ไทยจีนแขกฝรั่ง ต่างเคยมีเคยเป็นกันมาแล้วทั้งนั้น แม้เป็นผู้ระลึกชาติได้ก็จะสลดสังเวชยิ่งนัก และอาจจะสละละวางความโลภความโกรธความหลงได้เป็นอันมาก

เห็นสุนัขซี่เรื้อนสักตัว แล้วลองนึกว่าครั้งหนึ่งเราก็กเคยเป็นเช่นเดียวกัน เคยระเซอะกระเซิงเที่ยวหาอาหารกิน ถูกคนตี ถูกสุนัขกัดด้วยกันกัด ถูกใครทั้งหลายที่ได้มาประสบพบ

ผ่านแสดงกิริยาอาจารย์ก็เลยเกลียดชัง ไม่ก็ก่อนอิฐก่อนหินก็ถูกทุบถูกขว้างใส่ ให้ต้องถึง เหลือดกยากออก ตกใจกลัวภัยนานา

แต่จะบอกกล่าวอ่อนวอนให้ผู้ใดเห็นใจก็ทำไม่ได้ อย่างมากก็เพียงเปล่งเสียงโหยหวนที่ หามีผู้เข้าใจในความทุกข์ร้อนไม่ แม้นึกไปในอดีตเช่นนี้ สมมติตัวเองว่าในภพชาติหนึ่ง เป็นเช่นนี้ นึกให้จริงจังเช่นนี้ จะเกิดความกลัวกรรม เพราะยอมได้ความเข้าใจว่ากรรมไม่ดี แน่แท้ที่ทำให้ชีวิตต้องเป็นเช่นนั้น

O อย่าเป็นผู้ปฏิเสธในเรื่องของกรรม

อย่าเป็นผู้ปฏิเสธในเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรม อย่างปราศจากเหตุผล คือ อย่า ปฏิเสธตื้อๆ ว่า ใครจะเคยเกิดเป็นอะไรมาก่อนก็ตาม ก็ไม่ใช่เรา เราไม่เคยเกิดเช่นนั้นแน่ คนจะเกิดมาเป็นสัตว์ไม่ได้ สัตว์จะไปเกิดเป็นคนก็ไม่ได้ ไม่มีเหตุผล

เป็นความเชื่อที่ปราศจากเหตุผล เป็นคนสมัยใหม่แล้วจะเชื่ออย่างนั้นไม่ได้ เพื่อความไม่ ประมาท จงอย่าปฏิเสธโดยไม่รู้จริงเช่นนี้ เพราะวันหนึ่งจะหนีไม่พ้นผลที่น่ากลัวนักของ กรรม

O เมื่อกรรมไม่ดีส่งผล

เด็กบางคนวิ่งเล่นอยู่อย่างสนุกสนานในโรงเรียน อยู่ๆ ก็มีลูกปืนวิ่งแล่นเข้าตัดชีวิต ปลิดชีพจากโลกนี้ไม่อย่างง่ายดาย เด็กตายไปแล้ว ไปเป็นสุขไปเป็นทุกข์ก็เรื่องหนึ่ง

แต่มารดาบิดาผู้ต้องสูญเสียลูกไปบ่บ่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่พึงพิจารณาให้เกิดความ เข้าใจในเรื่องของกรรมและการให้ผลของกรรม ต้องเคยไปทำความทุกข์แสนสาหัสให้ เกิดแก่ผู้ใดมาก่อนแล้วในอดีต จึงต้องมาได้รับความทุกข์แสนสาหัสจากผู้ที่ไม่รู้จัก หน้าตา

ผู้ที่ไม่ปรารถนาจะก่อทุกข์โทษภัยใดๆ เลย และทุกคนมีโอกาที่จะประสบเหตุการณ์ เช่นนั้น เป็นไปได้ที่อยู่ดีๆ จะต้องสูญเสียยิ่งใหญ่ เช่น มารดาบิดาที่เสียลูกไปอย่างไม่รู้ ต้นสายปลายเหตุรู้ได้แน่นอนเพียงว่าเป็นผลของกรรมไม่ดี ที่ต้องกระทำไว้ในภพชาติใด ชาติหนึ่งแน่นอน

O ให้อภัย เลิกผูกเวรต่อกัน

พระสำคัญองค์หนึ่ง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีว่าเป็นพระดีพระสำคัญยิ่ง คือ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) วัดระฆังโฆสิตาราม มีเรื่องเล่าถึงท่านว่า ครั้งหนึ่งพระในวัดของท่านดีเพื่อนพระด้วยกันจนหัวแตก ท่านขำระความด้วยการบอกพระที่เป็นเจ้าทุกข์ว่าเป็น ฝ่ายผิด เพราะเป็นผู้ทำเขาก่อน

เมื่อเป็นที่พิศวงสงสัยที่ท่านตัดสินเช่นนี้ ท่านก็อธิบายว่าพระองค์ที่ถูกตีหัวแตกในชาตินี้ ต้องได้ดีพระอีกองค์มาก่อน ไม่ในชาติใดก็ชาติหนึ่ง ถ้าจะให้รับโทษที่ทำให้ชาตินี้ก็จะ ไม่สิ้นสุดเวรกรรม ถ้าไม่ถือโทษความผิดในชาตินี้ก็จะป็นอันเลิกแล้วต่อกัน

ท่านได้ถามความสมัครใจของพระองค์ที่ถูกตีหัวแตก ว่าต้องการอย่างไร พระองค์นั้นก็

ยินดียกโทษ ไม่เอาความ เป็นอันเลิกแล้วต่อกัน ท่านว่าจะได้ไม่มีการจองเวรกันต่อไป

เรื่องนี้สมเด็จพระพุฒาจารย์ท่านสอนเรื่องกรรมและการให้ผลของกรรม ให้เห็นว่าเมื่อทำกรรมใดแล้วจักต้องได้รับผลตอบแทนแน่ แม้ข้ามภพข้ามชาติ ทำกรรมใดจักได้รับผลนั้น ผู้ใดทำผู้นั้นจักได้รับไม่ช้าก็เร็วต้องได้รับ และจะไม่จบสิ้นแม้ไม่มีการเลิกผูกเวร

แต่ถ้าเลิกผูกเวรก็จะจบสิ้นเพียงนั้น การให้อภัยด้วยใจจริงในความผิดของผู้อื่นที่ทำต่อตน จึงเป็นความสำคัญ เป็นสิ่งที่ควรอบรมให้ยิ่ง

O ความมีภพชาติในอดีต

คนระลึกชาติได้ทุกวันนี้ยังมีอยู่ บางคนก็ระลึกได้ตั้งแต่อายุน้อย พอพูดได้ก็บอกได้ เป็นเรื่องเป็นราว ขอบใจหาแม่เก่า พ่อเก่า ที่บ้านนั้นบ้านนี้ บางคนเห็นรูตใครบางคนก็สนใจมากมาย ถามชื่อ และบางรายก็บอกเล่าเรื่องอดีต เคยใกล้ชิดกับผู้นั้นผู้นี้ เคยเป็นทหารไปร่วมรบในอดีตกาลนานไกล

ที่นำอัศจรรย์ก็คือ ที่เด็กชายเล็กๆ บางคนเล่าว่า เคยเป็นทหารร่วมรบด้วยกันกับสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเจ้าบางพระองค์

ทั้งที่เขายังเป็นเด็กชายไร้เดียงสา เขายังไม่ทันจะรู้ว่าพระมหากษัตริย์ของเขาพระองค์นั้นทรงเป็นนักรบผู้ยิ่งใหญ่และเขาก็ยังบริสุทธิ์เกิดกว่าจะคิดแต่งเรื่องราวจนหลอกลวงเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้ใดฟังเขาพูดอย่างเด็กทารกไร้เดียงสาจึงยอมรับว่าเขากำลังระลึกได้ถึงอดีตชาติของเขา นี่เป็นตัวอย่างที่แสดงความมีภพชาติในอดีตของคนทั้งหลาย สัตว์ทั้งหลายในปัจจุบันชาติ

ท่านพระอาจารย์สำคัญของคหนึ่ง ที่เป็นพระปฏิบัติ ท่านเดินป่าอยู่เป็นประจำ ในชีวิตของท่าน โดยมีเพื่อนปฏิบัติธรรมร่วมทางไปด้วยบ้างเป็นครั้งคราว เป็นที่รู้จักกันว่า เมื่อพบข้างในระหว่างทาง ท่านพระอาจารย์องค์นั้นก็ต้องเป็นผู้นำเจรจาปราศรัยกับข้าง ท่านจะพูดจากับข้างใหญ่ด้วยภาษามนุษย์ และท่านจะใช้วาจาไพเราะอ่อนโยนยิ่งนัก เป็นที่เจริญหูเจริญใจ ข้างก็จะฟังท่านโดยดี

เมื่อท่านขอให้หลีกก็จะหลีก ขอให้หลบก็จะหลบ ขอให้ไปให้พ้นก็จะไปจนพ้น ท่านจะทำได้เช่นนี้โดยที่องค์อื่นทำไม่ได้ เพราะอะไร น่าจะตั้งปัญหานี้ขึ้น และผู้ไม่ปฏิเสธว่าผู้อยู่ในปัจจุบันชาตินั้นมีอดีตชาติ ย่อมจะยอมคิดว่าท่านพระอาจารย์องค์นั้น ท่านคงจะมีอะไรเกี่ยวข้องกับข้างมาแล้วในอดีตชาติ และจะต้องเกี่ยวข้องกับข้างอย่างสำคัญด้วย

ในชาตินี้ท่านจึงสามารถพูดจากับข้างได้รู้เรื่อง และข้างก็ยินดีอ่อนน้อมให้กับท่านอย่างน่าอัศจรรย์นัก เมื่อคิดเช่นนี้ ก็น่าจะคิดหยั่งรู้ไปในอดีตยอมรู้ได้ว่า ท่านพระอาจารย์องค์นั้นท่านอาจจะเคยเกิดเป็นข้างสำคัญก่อนจะมาเป็นมนุษย์ในภพชาตินี้ก็เป็นได้ และก็เป็นที่น่าอัศจรรย์อีกเช่นกันที่ท่านอาจจะเกิดเป็นข้างอยู่หลายภพหลายชาติในบรรดาภพชาติที่นับไม่ถ้วนของท่านในอดีต

O การพลาดพลั้งทำกรรมไม่ดี นำไปสู่หตุติ

เมื่อมาเกิดเป็นมนุษย์ในภพชาตินี้ และสามารถมีญาณหยั่งรู้ภพชาติในอดีตของตนที่เป็นสัตว์ เช่นท่านพระอาจารย์องค์สำคัญที่ท่านเล่าไว้ว่าเคยเกิดเป็นไก่ ย่อมรู้ชัดถึงความ

แตกต่างระหว่างความเป็นคนกับเป็นสัตว์ ย่อมได้ความสดสังเวชและความหวาดกลัว ความต้องเวียนว่ายตายเกิดเป็นที่สุข

เพราะได้รู้ชัดด้วยตนเองแล้วว่า การพลาดพลังทำกรรมไม่ดี ไม่ว่าจะทางกายหรือทางใจ คือการนำไปสู่ทุกคติต่างๆ อันไม่เป็นที่พึงปรารถนาอย่างยิ่ง อันจักก่อให้เกิดความทุกข์ร้อนนานาประการ

O ทุกชีวิตล้วนผ่านภพชาติในอดีตมาแล้ว

การที่อยู่ดีๆ ก็ถูกจี้ถูกปล้นจนถึงชีวิต เป็นการต้องตายจากผู้เป็นที่รัก สิ่งเป็นที่รัก อย่างไม่รู้ตัว อย่างไม่อาจขอความช่วยเหลือจากผู้ใดได้

ผู้นับถือพระพุทธศาสนาว่า นั่นเป็นผลของกรรมที่ต้องกระทำไว้แล้วในภพชาติใดภพชาติหนึ่ง ซึ่งบุญชนคนไม่มีญาณพิเศษทั้งหลายหาอาจรู้ชัดไม่ได้ ได้มีการทำกรรมอันเป็นอกุศลเหตุนั้นตั้งแต่เมื่อใด จะส่งผลเมื่อใด

แต่ผู้ปฏิบัติธรรมจนสามารถมีความรู้พิเศษจะรู้ได้ และบางทีก็ได้แสดงให้เห็นรูปร่างหน้า เช่นที่พระอาจารย์สำคัญขององค์หนึ่งท่านได้ปรารภให้ได้ยินเนืองๆ ว่า ในอดีตท่านเคยขับเวียนทับเต็กตาย โดยจงใจเจตนา ดังนั้นท่านจะต้องได้รับผลของกรรมนั้น คือจะต้องถูกรถทับจนเสียชีวิตแน่ในภพชาตินี้

ท่านปรารถนาอยู่หลายปี และแล้ววันหนึ่งท่านก็เตรียมตัวออกเดินทางจากวัด เมื่อถูกหักท้วงว่ารุ่งขึ้นจึงจะถึงวันที่ท่านได้รับอาราธนาไปในการทำบุญที่บ้านหนึ่ง ท่านก็ตอบง่ายๆ ตรงไปตรงมาว่า ถึงเวลาวันนั้นแหละถูกแล้ว

ไม่มีผู้เข้าใจความหมายของท่าน และในวันนั้นเอง เมื่อออกไป พันวัดเพียงไม่นาน รถที่ท่านนั่งไปก็คว่ำทับร่างของท่านมรณภาพทันที ท่านมรณภาพองค์เดียว คนอื่นทุกคนปลอดภัย

หลังจากนั้นไม่กี่วันได้มีการทำศพท่าน ปรากฏว่าอัฐิของท่านที่ยังไม่ทันเย็นสนิทได้กลายเป็นมณีสีสวยงามต่างๆ กัน ที่รู้จักกันดีในบรรดาพุทธศาสนิกชนทั้งหลายว่า นั่นคือพระธาตุ นั่นคือเครื่องหมายแสดงความไกลกิเลสสิ้นเชิงแล้ว

พระอาจารย์องค์นี้ท่านไม่เพียงแสดงให้เห็นอำนาจของกรรม ที่ผู้ใดได้กระทำแล้วจักต้องได้รับผล แม้จะปฏิบัติธรรมสูงสุดก็ยังหนีไม่พ้น ท่านยังแสดงให้เห็นเข้าใจด้วยว่า ทุกชีวิตผ่านภพชาติในอดีตมาแล้ว และต้องผ่านมามากมายด้วยกันทั้งนั้น

๕. มือแห่งบุญ มือแห่งบาป

O ผู้มีบุญ คือ ผู้ที่ทำบุญกุศลไว้มากในอดีตชาติ

เป็นที่เห็นกันอยู่ว่า ทุกคนมีชีวิตที่มีได้ราบรื่นเสมอไป ไม่มีสุขตลอดชีวิต ไม่มีทุกข์ตลอดชีวิต ไม่พบแต่สิ่งดีงามตลอดชีวิต ไม่พบแต่สิ่งชั่วร้ายตลอดชีวิต แต่ทุกคนพบอะไรๆ ทั้งที่ดีทั้งร้าย หนักบ้างเบาบ้าง โดยที่บางทีก็ไม่เป็นที่เข้าใจว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

เช่นบางคนเกิดในครอบครัวที่ต่ำต้อยลำบากยากจน พอเกิดได้ไม่นาน เงินทองจำนวนมากก็เกิดขึ้นในครอบครัว เป็นลาภลอยของมารดาบิดาบ้าง เป็นความได้ช่องได้โอกาส

ทำธุรกิจการงานบ้าง ใครๆ ก็จะต้องพูดกันว่าลูกที่เกิดใหม่นั้นเป็นผู้มีบุญ ทำให้มารดา บิดามั่งมีศรีสุข

ถ้าไม่คิดให้ดี ก็เหมือนจะเป็นการพูดไปเรื่อยๆ ไม่มีมูลความจริงและทั้งผู้พูดผู้ฟังก็มักจะ ไม่ใส่ใจพิจารณาให้ได้ความรู้สึกลึกซึ้งซึ่งจริงจัง แต่ถ้าพิจารณากันให้จริงด้วยคำนึงถึงเรื่อง กรรมและการให้ผลของกรรม

ก็น่าจะเชื่อได้ว่า เด็กที่เกิดใหม่นั้นเป็นผู้มีบุญมากเกิด ผู้มีบุญคือผู้ที่ทำบุญทำกุศล ทำ คุณงามความดีไว้มากในอดีตชาติ อันความเกิดขึ้นของผู้มีบุญนั้น ย่อมเกิดขึ้น พร้อมกับมี บุญหอมล้อมรักษา

แม้ชนกกรรม...กรรมนำให้เกิด จะนำไปเกิดลำบาก แต่เมื่อบุญที่ทำไว้มากกว่า กรรมไม่ดี ที่นำไปลำบากก็ต้องถูกตัดรอนด้วยอำนาจกุศลกรรม คือบุญอันยิ่งใหญ่กว่า คือเกิดมา มารดาบิดายากจน มือแห่งบุญก็ต้องเอื้อมมาโอบอุ้มให้พ้นจากความลำบากยากจน ให้มั่งมีศรีสุขควรแก่บุญที่ได้ทำไว้

O มือแห่งบุญ มือแห่งบาป

ผู้ที่เกิดมาในที่ลำบากยากจน แต่เมื่อมีบุญเก่าได้กระทำไว้มากมายเพียงพอ มือแห่งบุญ ก็จะเอื้อมมาโอบอุ้มให้พ้นความยากลำบากได้อย่างรวดเร็ว พ้นจากความยากจนตั้ง ปาฐกฐิหาริย์ มีตัวอย่างให้เห็นอยู่ เด็กบางคนทำบุญทำกุศลไว้ดี แต่ชนกกรรมนำให้เกิดกับ มารดาบิดาที่ยากแค้นแสนสาหัส

พอเกิดมารดาบิดาก็หาทางช่วยให้ลูกพ้นความเดือนร้อน นำไปวางไว้หน้าบ้านผู้มั่งมีศรี สุขที่รู้จักกันว่าเป็นผู้มีเมตตา แล้วเด็กนั้นก็ได้เป็นสุขอยู่ในความโอบอุ้มของมือแห่งบุญ ควร แก่บุญที่เขาได้กระทำไว้

แต่เด็กบางคนเกิดในที่ต่ำต้อยยากไร้ และเป็นผู้ที่มิได้ทำบุญทำกุศลมาในอดีตชาติ เพียงพอ ย่อมไม่มีมือแห่งบุญมาโอบอุ้มเขาให้พ้นความลำบากยากจน แม้เมื่อมารดา บิดาจะพยายามเสี้ยมส่งเขาไปวางไว้ในที่ที่หวังจะมีผู้ดีมีเงินมานำไปอุปการะเลี้ยงดู

ความไม่มีบุญทำไว้ก่อนทำให้ไม่เป็นไปดังความปรารถนาของผู้เป็นมารดาบิดา เขา อาจจะถูกทิ้งอยู่ตรงที่ที่ถูกนำไปวางและสิ้นชีวิตไป ณ ที่นั้น อย่างโดดเดี่ยวเดียวดาย

อาจจะทรมานด้วยความหนาวความร้อนความหิว โดยหาผู้ช่วยเหลือไม่ได้และผู้เป็น มารดาก็อาจถูกจับได้รับโทษทางอาญา นั่นก็เป็นเรื่องอำนาจอันยิ่งใหญ่ของกรรม อย่างแท้จริง

O ผู้มีปัญญา..กลัวกรรมเป็นยิ่งนัก

อดีตชาติของทุกคนมีมากมายนัก จึงได้ทำกรรมกันไว้มากมายนัก กุศลกรรมบ้าง อกุศลกรรมบ้าง ชีวิตในปัจจุบันจึงมีดีบ้าง ไม่ดีบ้าง สุขบ้าง ทุกข์บ้าง

คนมั่งมีเป็นมหาเศรษฐีก็ด้วยอำนาจของกุศลกรรม คือ การบริจาคช่วยเหลือเจือจุนผู้อื่น ที่ได้กระทำไว้ในอดีตชาติ เมื่อออกกุศลกรรม คือ การคดโกงเบียดเบียนทรัพย์สินให้ผู้อื่น ต้องเดือนร้อน ที่ได้กระทำไว้ในอดีตชาติตามมาส่งผล และเมื่อเป็นผลที่แรงกว่ามีกำลัง

กว่าคุณธรรมที่กำลังเสวยผลอยู่ อคุณธรรมก็จะตัดรอนคุณธรรม ส่งผลไม่ดีของ
อคุณธรรมให้เกิดแทน

ความมั่งมีก็จะกลับเป็นความไม่มี เงินทองของมีค่าก็จะสูญหายหมดไป อคุณธรรมแรง
มากก็จะสามารถทำให้มหาเศรษฐีสิ้นเนื้อประดาตัวได้ กำลังเป็นสุขก็จะเป็นทุกข์เดือน
ร้อน อำนาจของกรรมเป็นเช่นนี้จริง

ผู้มีปัญญาจึงกลัวกรรมยิ่งกว่ากลัวอะไรอื่น กลัวเพราะรู้ว่า เมื่อทำกรรมไม่ดีไว้แล้ว ต้อง
ได้รับผลไม่ดี และเมื่อถึงเวลาที่กรรมส่งผลไม่ดีมาถึงตัวแล้ว แม้ตั้งแต่เกิดมาในชาตินี้จะ
ไม่เคยทำกรรมไม่ดีเช่นนี้ ก็จะต้องได้รับผลไม่ดี ที่อาจทำให้พิศวงสงสัยจนถึงมาก คน
เกิดมีจิตวิญญู ความเห็นผิด คือ เห็นไปว่าทำดีไม่ได้ดี ซึ่งความจริงไม่ใช่เช่นนั้น ทำดี
ต้องได้รับผลดีเสมอ ทำไม่ดีจึงจะได้รับผลไม่ดี

O ชีวิตในปัจจุบันชาติ

เพียงในชาติปัจจุบันนี้เท่านั้น มีอายุกันเพียงอย่างมากร้อยปีเท่านั้น ทุกคนทุกสัตว์ต่างก็
ทำอะไร ที่เป็นกรรมแล้วมากมายนับไม่ถ้วน เป็นกรรมดีคือคุณธรรมบ้าง เป็นกรรมชั่ว
คืออคุณธรรมบ้าง มากมายจริงๆ

เพียงทำในชาติเดียวก็มากมายจริงๆ แล้ว เมื่อได้ทำมานับภพนับชาติไม่ถ้วนจะมากมาย
เพียงไหน ขณะที่มาเป็นอยู่ในภพนี้ชาตินี้ ได้ละภพชาติในอดีตที่ทำกรรมไว้เบื้องหลัง
มากนักหนา กรรมดีกรรมชั่วอาจไม่เสมอกัน บางคนกรรมดีอาจมากกว่า บางคนกรรมชั่ว
อาจมากกว่า

บางคนทำกรรมดีที่ไม่สำคัญไม่ยิ่งใหญ่ แต่ทำกรรมไม่ดีที่สำคัญนักหนาเช่นนี้ยอมได้
เสวยผลตามเหตุ คือในภพชาตินี้ยอมประสบส่วนดีน้อยกว่าส่วนไม่ดี ส่วนผู้ที่ทำกรรมดี
มาก คือในภพชาตินี้ยอมประสบส่วนดีมากกว่าส่วนไม่ดี ดังมีตัวอย่างให้พบเห็นอยู่ทั่วไป
ในทุกวันนี้

O กรรมส่งผล

เมื่อกรรมดีจะส่งผล ก็ไม่มีอะไรหรือผู้ใดจะกีดกันยับยั้งได้ กรรมไม่ดีแรงกว่าเท่านั้นที่จะ
กีดกันขัดขวางได้ ไม่ให้กรรมดีอาจส่งผล แต่ถ้ากรรมดีแรงกว่ากรรมไม่ดี กรรมดีก็ต้อง
ส่งผลจนได้ กรรมไม่ดีหาอาจขัดขวางได้ไม่ อะไรๆ ก็หาอาจขัดขวางได้ไม่

เมื่อกรรมไม่ดีจะส่งผล ก็ไม่มีอะไรหรือผู้ใดจะกีดกันยับยั้งได้ กรรมดีที่แรงกว่าเท่านั้นที่
จะกีดกันขัดขวางได้ ไม่ให้กรรมไม่อาจส่งผล แต่ถ้ากรรมไม่ดีแรงกว่ากรรมดี กรรมไม่ดีก็
ต้องส่งผลจนได้ กรรมดีหรืออะไรๆ ก็หาอาจขัดขวางได้ไม่

O ชีวิตในชาตินี้น้อยนัก ผู้มีปัญญาย่อมไม่ประมาท

ชีวิตนี้น้อยนัก คือ ชีวิตในภพภูมินี้ในชาตินี้ น้อยกว่าชีวิตที่ผ่านมาแล้วในอดีตชาติ
มากมายอย่างไม่อาจประมาณได้ถูกถ้วน ผู้มีปัญญาเมื่อมานึกถึงความจริงนี้ ย่อมไม่
ประมาท ย่อมเห็นภัยที่จะตามมา เป็นภัยที่จักเกิดแต่กรรมทั้งหลายที่ได้ประกอบกระทำ
ไว้ด้วยตนเองในอดีตชาติที่มากมายพันประมาณ

ผู้มีปัญญาพยายามหนีให้พ้น หนีให้กรรมไม่ดีตามไม่ทันหรือไม่ก็พยายามสร้างกำลังที่จะเอาชนะความแรงของกรรมไม่ดีให้ได้ เพื่อไม่ต้องรับผลของกรรมไม่ดี ที่อาจร้ายแรงทำความชอกช้ำให้แก่ชีวิตได้เป็นอันมาก

ผู้ที่มีงมงายได้ในชาตินี้ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องชอบธรรม เป็นการทำกรรมไม่ดีเป็นส่วนใหญ่ เท่ากับให้โอกาสกรรมไม่ดีในอดีตชาติที่ได้สั่งสมไว้ ให้ตามมาส่งผลทันในชาตินี้ง่ายเข้าและส่งผลได้แรงเต็มที่ง่ายเข้า โดยไม่มีกรรมดีเพียงพอจะช่วยยับยั้งหรือผ่อนคลายให้เบาลง

ผู้ที่ได้รับอะไรๆ ร้ายแรงต่างๆ เช่นเสียสติบ้าคลั่งอย่างไม่ทันที่จะรู้ตัว ประสบอุบัติเหตุร้ายแรงถึงเสียชีวิต หรือไม่ก็เสียหมดทั้งครอบครัว หรือประสบความหายนะถึงสิ้นเนื้อประดาตัว ต้องเศร้าโศกเสียใจจนขาดสติสัมปชัญญะ เป็นต้น ผลของกรรมไม่ดีเช่นนี้ แม้จะติดตามทุกคนผู้ทำเหตุแห่งกรรมไม่ดีนั้นอยู่แต่ก็อาจไม่สามารถตามทัน แม้ผู้นั้นจะพยายามวิ่งหนีอยู่เต็มสติปัญญาความสามารถ

O เครื่องมือหนีมือแห่งกรรม

พลังสำคัญประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้สามารถหนีพ้นภัยแห่งกรรมไม่ดีที่ติดตามตะครุบอยู่ได้ และเป็นพลังที่จะสามารถทำให้เกิดขึ้นได้ไม่ยาก คือ การนึกถึงพระพุทธเจ้า นึกถึงพุทธโธ นึกไว้ให้คุณเคยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับใจ

สิ่งใดที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก็หมายถึงความจะไม่อาจแยกจากกันได้เลย ไม่ว่าเวลาใดก็ตาม จะสุขจะทุกข์ จะเป็นจะตาย ใจก็จะมีพุทธโธ พุทธโธจะมีอยู่ในใจ

กรรมดีก็ตาม กรรมไม่ดีก็ตาม เมื่อจะส่งผลจะต้องมีสื่อ มีเครื่องมือ มีมือเป็นเครื่องนำให้ถึงผู้จะต้องรับผลแห่งกรรมนั้น ทั้งกรรมดีและกรรมไม่ดี เช่นคนเมาสุราขับรถพุ่งเข้าชน ผู้จะต้องรับผลแห่งกรรมก็จะถูกรถนั้นชนถึงตายหรือถึงพิการ หรือบาดเจ็บสาหัส

ต้องเสียเงินทองรักษาพยาบาลมากมาย คนเมาสุราที่ขับรถพุ่งเข้าชน คือ เครื่องมือแห่งกรรม ซึ่งมีสุราเป็นเครื่องบังคับให้พุ่งตรงจุดหมายได้ คือให้กรรมส่งผลได้สำเร็จ หรือที่เรียกว่าให้กรรมตามทันได้

แต่แม้ผู้ที่กรรมนั้นตามอยู่ เป็นผู้กำลังวิ่งหนีกรรมไม่ดีอยู่เต็มกำลัง ด้วยการทำความดีต่างๆ มีการท่องพุทธโธให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับใจ เป็นต้น

พุทธโธอันเป็นยอดของความดี ก็จะเปรียบได้ดั่งพลังจิตอันแรงกล้าของนักสะกดจิต ที่จะสะกดผู้ขับรถซึ่งกำลังมีเมมาด้วยฤทธิ์สุราให้หยุดรถเสียทันทีก่อนจะทันพุ่งเข้าชน เป้าหมายที่กรรมตามอยู่ ความสวัสดีย่อมมีแก่ผู้ที่กรรมตามติดอยู่นั้น อย่างเป็นที่น่าอัศจรรย์นัก

O เจ้ากรรม นายเวร

อันกรรมไม่ดีนั้น มีคู่ที่มักจะใช้ด้วยกัน มีความหมายไปในทางไม่ดี คือ เจ้ากรรมนายเวร ผู้มีสัมมาทิฐิยอมไม่ปฏิเสศความเชื่อที่มีอยู่ ว่าเจ้ากรรมนายเวรนั้นมี ไม่ใช่ไม่มี

เจ้ากรรมนายเวร คือ ผู้ที่ถูกทำร้ายก่อน และผูกอาฆาตจองเวร แม้ไม่อาฆาตจองเวรก็ไม่
เป็นเจ้ากรรมนายเวร คือ ไม่เป็นผู้คิดร้าย ไม่ติดตามทำร้ายให้เป็นการตบสนอง หรือที่
เรียกกันว่าแก้แค้น

ผู้มีสัมมาทิฐิ... ความเห็นชอบ ประกอบด้วยสัมมาปัญญา แม้จะไม่เห็นหน้าตาของเจ้า
กรรมนายเวร แต่ย่อมไม่ประมาท ไม่ว่าจะสิ่งไม่มี และย่อมไม่เห็นเป็นความเหลวไหล
ไม่มีเหตุผลที่ท่านสอนให้ทำบุญอุทิศท่านผู้เป็นเจ้ากรรมนายเวร

เช่นเดียวกับท่านผู้เป็นมารดาบิดานุภาพการผู้มีพระคุณทั้งปวง อะไรที่ไม่มีทางเสียหาย มี
แต่เป็นทางได้หรือเสมอตัว ผู้มีปัญญาอย่ายอมทำ ย่อมไม่ปฏิเสธ

เหตุที่ต่างก็มีภพชาติมานับไม่ถ้วนในอดีต ต่างก็ทำกรรมทั้งดีและไม่ดีไว้นับไม่ถ้วน
เช่นกันในภพชาติทั้งหลายนั้น เจ้ากรรมนายเวรที่ได้ไปกำเริบเบียดเบียนทำร้ายไว้ ก็
ย่อมมีไม่น้อยเช่นกัน ท่านเองเดียวกับผู้เป็นมารดาบิดานุภาพการผู้มีพระคุณก็ต้องมีมากมาย
เช่นกัน

ชาตินี้แม้จะไม่อาจล่วงรู้ได้ว่าเป็นใครต่อใครบ้าง แต่ก็พึงยอมรับว่า มีอยู่ทั้งในภพภูมิที่
พ้นความรู้เห็นของผู้ไม่มีความสามารถ และทั้งในภพภูมิเดียวกับเราทั้งหลายนี้ด้วย ทั้ง
เจ้ากรรมนายเวร และทั้งผู้มีพระคุณ

เมื่อจะขอโทษท่านผู้เป็นเจ้ากรรมนายเวร ก็พึงทำเช่นเดียวกับเมื่อจะตอบแทนพระคุณ
ท่านผู้มีพระคุณ คือทำบุญทำกุศลด้วยตั้งใจจริงที่จะอุทิศให้ แล้วตั้งใจจริงบอกกล่าวให้
รับรู้ ให้อวดรับความเจตนาจริงใจที่จะขอโทษและตอบแทน

การบอกกล่าวด้วยใจจริงเช่นนี้ ต่อผู้ไม่มีตัวตนปรากฏให้เห็น เช่นนี้ ไม่ใช่ความหลง
ไม่ใช่ความไร้เหตุผล แต่เป็นความปฏิบัติที่ถูกต้อง และจะได้ผล อาจพาพ้นมือแห่งกรรม
ไม่ดีที่ตามอยู่ได้

O การทำบุญกุศลอุทิศส่วนกุศล

การทำบุญทำกุศล แม้จะไม่ปรารถนาให้เกิดผลแก่ตนเองโดยตรง ผลก็ที่ย่อมเกิดเป็น
ธรรมดาแน่นอนอยู่แล้ว ดังนั้นในการทำบุญทำกุศลทุกครั้ง จึงพึงทำใจให้กว้าง เอื้อ
อาทรไปถึงผู้อื่นทั้งนั้น ที่แม้จะอยู่ต่างภพภูมิกัน ตั้งใจอุทิศให้อย่างจริงใจ

ให้ด้วยสำนึกในความผิดพลาดกำเริบ ที่ตนอาจได้กระทำแล้วต่อใครๆ ทั้งนั้น ให้ด้วย
สำนึกในพระคุณที่ได้รับจากท่านผู้มีพระคุณทั้งหลาย ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ค่อยๆ
คิด ค่อยๆ บอกกล่าวแสดงความจริงใจ ให้อ่อนโยนและไพเราะด้วยถ้อยคำ

จะเกิดผลยิ่งกว่าใช้ถ้อยคำและจิตใจที่ไม่ไพเราะจริงใจ ไม่ใช่มนุษย์เท่านั้นที่ชอบความ
อ่อนโยน ความไพเราะจากใจจริง ผู้ต่างภพภูมิทั้งหลายก็มีได้แตกต่างออกไป ใจหรือจิต
ของมนุษย์ก็เป็นใจหรือจิตดวงเดียวกัน เมื่อมนุษย์ละชาตินี้ไปสู่อื่นภพภูมิอื่นแล้ว พึง
ระลึกถึงความจริงนี้

O ผลของกรรม สงฆ์ข้ามภพข้ามชาติได้

การส่งผลของกรรมดีและกรรมไม่ดีนั้น ข้ามภพข้ามชาติได้ กรรมในอดีตชาติส่งผลมาทัน
ในปัจจุบันชาติก็มี ไปส่งถึงในอนาคตชาติก็มี แล้วแต่ว่าผู้ทำกรรมจะสามารถหนีได้ไกล

เท่าไร หรือหนีได้นานเท่าไร

นั่นก็คือแล้วแต่ว่าในปัจจุบันชาติ ผู้ทำกรรมแล้วในอดีต จะสามารถในการทำจิตใจทำบุญ ทำกุศล ทำความดีได้มากเพียงไหน เป็นกรรมที่ใหญ่ยิ่งหนักหนากว่ากรรมไม่ดีหรือไม่

การให้ผลของกรรม ก็เช่นเดียวกับการตกจากที่สูงของวัตถุ สิ่งใดหนักกว่า เมื่อตกลงจากที่เดียวกันในเวลาใกล้เคียงกัน สิ่งนั้นย่อมถึงพื้นก่อน เปรียบดังกรรมสองอย่าง คือกรรมดี และกรรมไม่ดี กระทำในเวลาใกล้เคียงกัน กรรมที่หนักกว่า ไม่ว่าจะป็นกรรมดีหรือกรรมไม่ดีก็ตามย่อมส่งผลก่อน

กรรมที่เบาว่าย่อมส่งผลทีหลัง และย่อมส่งผลทั้งสองแน่นอน ไม่เร็วก็ช้า ไม่ชาตินี้ก็ชาติหน้า ไม่ชาติหน้าก็ชาติต่อไป ต่อไป ต่อไป อาจจะมีอีกหลายภพชาติก็ได้ เพราะกรรมไม่ใช่สิ่งที่จะลบล้างได้ด้วยกาลเวลา นานเพียงไร กรรมก็ยังให้ผลอยู่เสมอ กรรมจึงมีอำนาจเหนืออำนาจทั้งปวง

O ผู้ปรารถนาพ้นวิภวสงสาร พึงอยู่ห่างไกลกิเลส

ท่านพระอาจารย์สำคัญของคหนึ่ง ท่านปรารถนาพุทธภูมิ คือ ปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้า ครั้นมาระลึกชาติได้ว่าเคยเกิดเป็นไก่หลายร้อยหลายพันชาติ ก่อนที่จะได้มาเป็นมนุษย์ ในชาตินี้ ท่านก็เปลี่ยนความปรารถนาที่จะเป็นพระพุทธรูป มาเป็นพระผู้ไกลจากกิเลส ไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดต่อไป

เพราะท่านสลัดสังเวชชีวิตที่ผ่านมาแล้วมากมาย และหวาดเกรงชีวิตที่จะต้องพบอีกต่อไปนับภพนับชาติไม่ถ้วน กว่าที่จะถึงจุดปรารถนาคือ พุทธภูมิ ซึ่งมีไขว่จะไปถึงกันได้โดยง่าย โดยเร็ว จะต้องใช้เวลานานแสนนานในอีกหลายร้อยหลายพันภพภูมิ

โดยไม่อาจรู้ได้ว่า กรรมจะนำไปเป็นอะไร ลำบากยากเข็ญอย่างไร ซึ่งสำหรับท่านผู้ได้รู้แจ้งในอดีตชาติของท่านแล้ว ก็เกิดความกลัวยิ่งนัก เบื่อหน่ายความต้องเวียนว่ายในวิภวสงสารยิ่งนัก

ด้วยความพากเพียรพยายามสุดสติปัญญาความสามารถ ที่จะตัดภพชาติอนาคตให้หมดสิ้นโดยเร็ว ในที่สุดก็เชื่อมั่นว่าท่านพระอาจารย์สำคัญของคหนึ่งท่านก็สำเร็จประสงค์ถึงความพ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิงได้ในภพภูมิปัจจุบัน

O โอกาสที่กรรมจะตามมาถึง มีมากมายนัก พยายามทำทุกอย่างเพื่อไม่ให้กรรมไม่ตามทัน

ครูอาจารย์สำคัญๆ ท่านรับรอง และพระพุทธเจ้าก็ทรงรับรองว่า ชาติในอนาคตมีอยู่สำหรับผู้ยังไม่สามารถทำกิเลสให้หมดสิ้นได้ และการทำกิเลสให้หมดสิ้นนั้นคนเป็นจำนวนมากทำไม่ได้ในเวลาอันสั้น ทั้งยังมีคนเป็นจำนวนมากไม่สนใจจะทำให้กิเลสหมดสิ้น ยิ่งเกลือกกลั้วอยู่กับกิเลสอย่างหลงผิด

ดังนั้นภพชาติสำหรับคนเหล่านี้จึงยังมีอยู่มากมายนัก ใช้เวลานานแสนนาน นับภพนับชาติหาได้ โอกาสที่กรรมจะตามไปถึง จึงมีมากมายนัก ไม่มีวันใดก็วันหนึ่ง ไม่ชาติใดก็ชาติหนึ่ง และอย่าคิดผิดว่า เมื่อถึงวันนั้นเวลานั้น ก็จะจำไม่ได้แล้วว่าเราเป็นเรา อะไรเกิดขึ้นก็ไม่เตือนร้อน

ความคิดเช่นนี้อาจจะเกิดแก่เราแล้วในอดีตชาติ และมาในปัจจุบัน เมื่อต้องพบกับความเดือดร้อน เราก็ก็ดูร้อน เรามีไข้ว่าเราไม่เดือดร้อน ทั้งที่มีไข้ว่าเราจะจำได้ว่าเราเป็นเรา ไม่ว่าจะเกิดเป็นใคร เป็นอะไร เมื่อใด ภูษชาติไหนก็ตาม

เมื่อเป็นทุกข์ก็ต้องเป็นทุกข์ เมื่อเป็นสุขก็ต้องเป็นสุข จึงไม่ควรประมาทอย่างยิ่ง ควรพยายามทำทุกอย่างเพื่อไม่ให้ในอนาคตต้องเป็นทุกข์ หรือเพื่อไม่ให้กรรมไม่ดีที่ทำไว้ตามทันไม่ว่าเมื่อใดก็ตาม

๖. ทุกชีวิตล้วนอยู่ในอุ้งมือกรรม

๐ กตัญญูตาธรรม : มโนกรรมที่สำคัญยิ่ง

“กรรมดีทางใจ” หรือ “มโนกรรม” ที่สำคัญยิ่ง คือ ความมั่นในกตัญญูตาธรรม รู้พระคุณที่ท่านได้กระทำแล้ว พระคุณแค่นี้ ก็คือ เฉพาะที่ท่านได้กระทำแล้วแก่เรา กว้างออกไปอย่างไม่มีขอบเขตคือ พระคุณที่ท่านทำแล้วแก่ใครๆ ทั้งนั้น ไม่จำเป็นต้องเฉพาะแก่เรา ใจที่ระลึกถึงพระคุณหรือในความดีของท่านเช่นนี้ เป็นใจที่มีกรรมดี เป็นใจที่กำลังทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดีแห่งกรรมนั้น โดยลำดับ

ผลดีอันดับแรกที่จะเกิดแก่ผู้มีกตัญญูตาธรรม คือ การได้ทำกายกรรม วชิกรรมที่ดี ที่จะส่งผลดีสืบต่อไปอีกนานาประการ แก่ผู้มีมโนกรรมดีเป็นจุดเริ่มต้น ตรงกันข้ามกับผู้มีอกตัญญูทุกประการ

๐ กตัญญูกตเวทิตาธรรม : เครื่องป้องกันกรรมไม่ดี

กตัญญูกตเวทิตาธรรม ความรู้พระคุณและตอบแทนพระคุณเป็นกรรมดีทั้งกายวาจาใจ จึงเป็นกรรมที่ให้ผลดีได้พร้อม ความกตัญญูจะเป็นเครื่องป้องกันมิให้มีความคิดทำความไม่ดี เพราะเมื่อมีกตัญญูรู้พระคุณท่าน

เป็นต้นว่ารู้พระคุณของมารดา บิดา ก็ย่อมไม่กล้าที่จะคิดทำความไม่ดี ที่จะทำความเสื่อมเสีย หรือความเสียใจทุกข์ร้อนให้เกิดขึ้นแก่ท่าน จะไม่คิดไม่ดี ไม่ทำไม่ดี โดยมีกตัญญูกตเวทิตาธรรมนั่นเองเป็นเครื่องห้ามกันไว้

ความสวัสดีแห่งตนย่อมเป็นผลเกิดได้ด้วยเหตุมีกตัญญูกตเวทิตาธรรมประจำใจ เป็นกรรมทางใจหรือมโนกรรมที่ดี ตรงกันข้ามกับผู้อกตัญญู ผู้เนรคุณทุกประการ

๐ มโนกรรมที่สูงส่งใหญ่ยิ่งที่สุด

กรรมดีทางใจที่สูงส่งใหญ่ยิ่งที่สุด ที่ยังให้บังเกิดผลดีที่ใหญ่ยิ่งสูงส่งที่สุด คือ กรรมทางพระหฤทัยพระสิทธัตถราชกุมารก่อน แต่จะทรงตรัสรู้พระสัพพัญญุตญาณเป็นพระพุทธเจ้า

กรรมดีทางพระหฤทัยนั้น คือ พระมหากรุณาที่จะทรงช่วยสัตว์โลกทั้งปวงให้พ้นทุกข์ เป็นกรรมดีที่ใหญ่ยิ่งสูงส่งที่สุด ไม่มีกรรมทางใจของผู้ใดเปรียบได้ กรรมทางพระหฤทัยพระสิทธัตถราชกุมารสูงสุดเต็มบริบูรณ์พระหฤทัย

จึงเป็นเหตุให้เกิดผลเป็นกรรมทางพระกาย พระวาจาอย่างใหญ่ยิ่ง จนได้ถึงเสด็จออกทรงบรรพชา แสวงหาทางเพื่อให้ทรงบรรลุจุดที่ทรงมุ่งหมาย

ทรงสละสิ้นทุกสิ่งทุกอย่าง ที่ยอมไม่มีผู้ใดสละได้ เพราะสิ่งที่ทรงสละนั้นเป็นสิ่งที่บุคคลทั่วไปปรารถนาจะไขว่คว้าให้ได้มาเป็นสมบัติของตน ทรงสละสิ่งอันเป็นเครื่องบำรุงบำเรอความสุขทุกประการ มีราชบัลลังก์เป็นสำคัญ ทรงเหน้อยยากตรากตรำพระวรกาย ทรงสละความเป็นพระมหากษัตริย์ ลงสู่ความเป็นผู้ขอที่ไม่มีอะไรเป็นของพระองค์เลย

ทรงกระทำได้ถึงเพียงนี้ก็ด้วยทรงมีกรรมดียิ่งทางพระหฤทัย คือ มีพระมหากุณาคุณเป็นมโนกรรม กรรมทางใจที่ให้ผลตรงตามเหตุ พระพุทธศาสนาที่สวดประเสริฐบังเกิดขึ้นเป็นผลแห่งพระมหากุณาคุณ อันเป็นกรรมส่วนเหตุที่สุดประเสริฐนั้น เป็นผลสูงสุดตรงตามเหตุ คือ กรรมที่สูงสุด

O กุศลกรรมทำให้มาก อาจตัดรอนกุศลกรรมได้

การทำกรรมดี หรือกุศลกรรมให้มาก ย่อมอาจให้ผลตัดรอนอกุศลกรรมได้ อกุศลกรรมที่หนักที่แรง จำเป็นต้องมีกุศลกรรมที่หนักกว่า แรงกว่ามาก ๆ จึงจะสามารถตัดกันได้ทันทางที่

นั่นคือ แม้มือกุศลกรรมที่ทำไว้แล้วมาส่งผล ทำให้ตกอยู่ในที่ร้อนที่คับขัน กุศลกรรมที่ทำอยู่แม้แรงกว่าหนักกว่า ย่อมจะสามารถตัดผลของอกุศลกรรมให้ขาดได้ในพริบตา มีตัวอย่างปรากฏให้รู้ให้เห็นอยู่ทุกวันนี้ จึงไม่ควรลั้งเลที่จะทำความดี คือ กุศลกรรมให้มาก ให้สม่ำเสมอ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

O การสงสัยเรื่องการให้ผลของกรรม เป็นการดี

ใครเล่าที่ระลึกได้ ว่าได้ทำกรรมใดไว้ในอดีต นึกไม่ได้ทั้งนั้น ทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว จะมาระลึกกันบ้างก็เมื่อต้องประสบผลของกรรมแล้ว บางคนจึงจะสงสัยว่านั่นคงเป็นผลของกรรมชั่ว เพราะทำให้เคราะห์ร้ายเดือนนี้ร้อนใจ

บางคนจึงจะสงสัยว่านั่นคงเป็นผลของกรรมดี เพราะทำให้ได้รับโชคดี มีความสุขกายสบายใจ การที่มารู้มาสงสัยในเรื่องการให้ผลของกรรมเช่นนี้เป็นการดี เท่ากับเป็นการแสดงว่ามีความเชื่อในเรื่องกรรมอยู่ในใจ แม้จะยังไม่ปฏิบัติจริงจึงให้เป็นการแสดงความกลัวกรรม อันสมควรกลัวอย่างยิ่ง

ที่ปากพูดกันอยู่ว่า “กรรมไม่ตีนากลั้วนั้น” ถ้าทำให้ความรู้สึกนากลั้วเกิดขึ้นในใจได้จริง และไม่เพียงให้รู้สึกว่าการกรรมไม่ตีนากลั้วเท่านั้น ต้องให้กลัวกรรมไม่ดีด้วยจริง ๆ จึงจะเกิดผลเป็นคุณแก่ตน

สักแต่ปากพูดไป ใจไม่จริงดังปาก ก็หาประโยชน์แก่ตนไม่ อาจจะมีประโยชน์แก่ผู้ได้รับฟัง ที่นำไปคิดพิจารณา และเกิดความรู้สึกกลัวกรรมไม่ดีขึ้นอย่างจริงใจ

O ศิลที่บริสุทธิ์ เป็นเครื่องป้องกันการทำความไม่ดี

กรรมไม่ดีมีโทษเป็นผลน่ากลัวจริง ครูอาจารย์องค์สำคัญท่านพยายามสอนศิษย์ให้กลัว การทำกรรมไม่ดี ด้วยการนำเรื่องที่ท่านเคยประสบมาแล้ว ซึ่งเมื่อท่านรับรองว่าท่านได้รู้ ได้เห็นมาด้วยองค์ท่านเอง ก็ไม่น่าจะมีผู้เคลือบแคลงสงสัย

เป็นต้นท่านแล้วว่า ครั้งหนึ่ง ท่านธุดงค์อยู่ในป่า มีผ้าขาวน้อยติดตามไป ตกตึกผ้าขาวตก ออกตกใจวิ่งจากที่พักของตนเข้าไปหาท่าน ปรากฏว่าได้เห็นสิ่งหนึ่งที่ไม่เคยเห็น เข้ามา คูกคามจะเอาชีวิต

ท่านอาจารย์องค์นั้นแล้วว่า เมื่อผ้าขาวน้อยเข้าไปหาท่านแล้วยังแสดงความกลัว และ ท่านก็ได้ยินเสียงร้องที่ไม่เคยได้ยินมาก่อน เสียงรอนนั้นร้องก็องก็องก็อยก็อย ก็องก็อง ก็อยก็อย เป็นเสียงเล็กๆ เบาๆ ท่านมองหาตัวก็ไม่เห็น

ท่านจึงทำสมาธิ และก็ได้เห็นหน้าเล็กๆ หน้าหนึ่งลอยอยู่ ลักษณะเหมือนหน้าชะนี เป็น เจ้าของเสียงร้อง ก็องก็องก็อยก็อย ก็องก็องก็อยก็อย เมื่อมันสบตาท่านอาจารย์ก็พลบ วูบหายไป เสียงรอนนั้นก็หายไปด้วย

ท่านสงสัยว่าทำไมผีตัวนั้นจึงมุ่งมาที่ผ้าขาวซึ่งเป็นผู้ถือศีล ท่านจึงซักผ้าขาวว่า ได้ รักษาศีลบริสุทธิ์ดีหรือไม่ จึงได้รับทราบว่าเป็นคนกลางวันนั้น ผ้าขาวเฝ้าเพราะมันขึ้น ที่นอนจำนวนมาก ท่านอาจารย์ท่านชี้ว่าเมื่อไม่มีศีล ก็ไม่มีเครื่องคุ้มครอง ผ้าขาวได้รับความคุ้มครองจากศีลอันบริสุทธิ์ของท่านจึงรอดชีวิต

O อานาจกรรมไม่ดีส่งผลจริง เป็นที่น่ากลัวยิ่ง

ท่านอาจารย์องค์สำคัญท่านชอบเตือนศิษยานุศิษย์ของท่านด้วยประโยคที่ว่า "ระวังนะ ทำ ไม่ดีเป็นผีก็องก็อย ทำไม่ดีเป็นผีก็องก็อย"

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ท่านเล่าว่ามีแม่ชีคนหนึ่ง ปฏิบัติดีจนสามารถหยั่งรู้ไปได้ถึงอดีตชาติของตน แม่ชีคนนั้นซาพิการ เท้าพิการต้องเดินด้วยหลังเท้าข้างหนึ่ง ได้เล่าให้ท่านอาจารย์ ท่านฟังว่า อดีตชาติเป็นหญิงที่ทำกรรมไม่ดีเกี่ยวกับประพฤตินิดประเวณี ละเมิดศีลข้อ ๓

ตายไปได้ไปเป็นผีก็องก็อย และจากความเป็นผีก็องก็อยได้มาเกิดเป็นมนุษย์ คือเป็นแม่ ชี ยังมีรูปร่างของผีก็องก็อยติดมา คือเหมือนชะนี เดินขาอ่อน หลังเท้าข้างหนึ่งพลิก กลับไปข้างหลัง

เรื่องแม่ชีนี้ที่ท่านอาจารย์ท่านนำมาสองว่า "ทำไม่ดีเป็นผีก็องก็อย ทำไม่ดีเป็นผีก็อง ก็อย" นี้ก็คืออำนาจของกรรมไม่ดีที่ส่งผลจริง ที่น่ากลัวอย่างยิ่ง

O กรรมไม่ดีที่หนักที่สุด

กรรมไม่ดีที่หนักที่สุด จนถึงกับห้ามมรรคผลนิพพาน คือ กรรมไม่ดีที่ทำต่อพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ และมารดาบิดา คือการทำร้ายพระพุทธเจ้า ทำลายชีวิตพระอรหันต์ ทำลาย ชีวิตมารดาบิดา

ปัจจุบันนี้ แม้พระพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว ไม่มีผู้อาจทำร้ายพระองค์ท่าน ได้แล้วก็จริง แต่การทำลายพระพุทธศาสนาด้วยการพยายามต่างๆ อาจถือได้ว่าเป็นการทำร้ายพระพุทธเจ้าที่ยังไม่เกิดผลสำเร็จ คือ ยังไม่อาจทำให้พระพุทธองค์ทรงต้อง

บาดเจ็บได้แม้แต่น้อย แต่แม้กระนั้นก็ต้องนับว่าการพยายามทำลายนั้นเป็นกรรมไม่ดี ที่จะต้องให้ผลไม่ดีตรงตามเหตุ ผู้ใดทำผู้ใดต้องได้รับ

O ไม่พึงประมาททำกรรมไม่ดีต่อพระพุทธศาสนา

การจงใจทำลายพระพุทธศาสนาที่ไม่สำเร็จผล น่าจะมีผลไม่ดีเกิดแก่ผู้มุ่งร้ายน้อยกว่า เบากว่าผู้มีได้เจตนาทำลาย แต่การประพฤติปฏิบัติตนเป็นเช่นการทำลาย บุคคลประเภท หลังนี้ โดยเฉพาะที่เป็นผู้นับถือพระพุทธศาสนา ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงตั้งขึ้น ทรง ประคับประคองมา

โดยมีพุทธบริษัทมาประคับประคองต่ออย่างถือเป็นสมบัติล้ำค่า ไม่มีพระพุทธองค์ แล้ว พระพุทธศาสนาคือตัวแทนพระพุทธองค์ ผู้ประพฤติปฏิบัติให้ตนเองเศร้าหมอง แม้ จะทำให้พระพุทธศาสนาเศร้าหมองไม่ได้

เมื่อผู้เศร้าหมองนั้นเป็นจุดหนึ่งในพระพุทธศาสนา ก็เท่ากับทำให้เห็นพระพุทธศาสนามี จุดเศร้าหมองปะปนอยู่เล็กน้อยเพียงไรก็เป็นจุดดำ ความประพฤติปฏิบัติเช่นนั้นจึงเป็น การทำกรรมไม่ดีต่อสิ่งสูงสุด ผลไม่ดีที่จะเกิดแก่ผู้ทำกรรมไม่ดีนั้นย่อมร้ายแรงแน่นอน จึงไม่ควรประมาททำกรรมไม่ดีต่อพระพุทธศาสนา

O ผลของกรรมไม่ดี ย่อมมาถึงในวันหนึ่งแน่นอน

พระอรหันตสาวกนั้น ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ จนเป็นผู้ไกลกิเลสตามเสด็จพระพุทธเจ้า ได้แล้ว ท่านจึงเป็นผู้ทรงคุณยิ่งใหญ่ เป็นผู้มีพระคุณยิ่ง เหตุด้วยท่านเป็นผู้เย็นแล้ว ความเย็นของท่านแผ่ไปยังความเย็นให้เกิดขึ้นได้อย่างกว้างขวาง

ได้รับความเย็นจากผู้ใด ผู้มีกตัญญูกตเวทีย่อมไม่ทำร้ายผู้นั้น แม้ทำร้ายผู้มีพระคุณ ก็คือ ทำกรรมไม่ดีอย่างยิ่ง จะหนีพ้นผลไม่ดีของกรรมไม่ดีไม่ได้ ผู้ทำลายพระอรหันต์ยิ่งจะ ได้รับผลไม่ดีหนักอย่างแน่นอน

จะรู้หรือไม่รู้ท่านผู้ใดเป็นพระอรหันต์ แต่ถ้าทำลายท่าน นั่นคือได้ทำกรรมไม่ดีอย่างใหญ่ หลวงแล้ว ผลของกรรมไม่ดีนั้นย่อมมาถึงในวันหนึ่ง ตรงตามเหตุทุกประการ มารดาบิดา เป็นผู้ให้ชีวิต ให้ความเป็นคน ให้ความทะนุถนอมกลมเกลี้ยงเลี้ยงเลี้ยงมา ให้โลหิตเป็น อาหาร การทำร้ายจิตใจท่านให้ต้องชอกช้ำเสียใจเป็นกรรมไม่ดีของผู้เป็นลูกแล้ว ย่อม ต้องได้รับผลไม่ดีแห่งกรรมนั้นแน่นอน

อย่างน้อยคนอื่นที่รู้เห็นการพูดการทำ ที่เป็นการทำร้ายจิตใจมารดาบิดาของบุตรธิดาคน ใด ย่อมตำหนิ แม้ไม่ตำหนิเตี๋ยนออกเป็นวาจา ก็ย่อมคิดอยู่ในใจ ตัวผู้เป็นบุตรธิดาเอง นั้น แม้ทำร้ายจิตใจมารดาบิดาครั้งหนึ่งแล้ว

ทำต่อไปเป็นความเคยชิน ก็ย่อมสั่งสมความเคยชินที่ไม่ดีให้เป็นสมบัติของตน เป็นการ สั่งสมกรรมไม่ดีให้มากขึ้นเป็นลำดับ ย่อมจะเท่ากับสั่งสมผลแห่งกรรมไม่ดีไปพร้อมกัน

เมื่อกรรมนั้นส่งผล ก็แน่นอนที่จะต้องพบอะไรๆ อันไม่เป็นปรารถนาต้องการเลย ผู้ฆ่า มารดาบิดา จะด้วยอำนาจความโลภ ความโกรธ ความหลงอย่างใดก็ตาม ย่อมได้รับผล ร้ายแรงที่สุด ทั้งในชาตินี้และในชาติต่อไป ยาวนานไม่มีที่สิ้นสุดเช่นเดียวกับฆ่าพระ อรหันต์นั่นเอง

O ผลกรรมดีที่ใหญ่ยิ่งกว่ากรรมไม่ดี สามารถตัดรอนผลของกรรมไม่ดีได้ทันเวลา

กรรมดีที่ใหญ่ยิ่งกว่าไม่ดีขึ้น สามารถตัดรอนผลของกรรมไม่ดีที่ได้กระทำแล้วได้ทันเวลา เช่นเรื่องของท่านพระองค์สิมาล ท่านฆ่าคนเสียเป็นร้อยเป็นพัน นั้นเป็นกรรมไม่ดีที่แรงไม่น้อย แต่เมื่อท่านได้พบพระพุทธเจ้า

ได้ฟังพระพุทธดำรัสเตือนเพียงประโยคสองประโยค จิตของท่านก็ประกอบพร้อมด้วยมโนกรรมอันดียิ่งทันที พร้อมกันนั้นกายกรรม วาจกรรมของท่าน ที่ติดตามมาก็ดีพร้อมเป็นกรรมดีที่ใหญ่ยิ่ง ยิ่งกว่ากรรมไม่ดีที่ท่านทำไว้ได้กระทำแล้ว

ดังนั้น ผลแห่งกรรมไม่ดีของท่านที่ทำแล้วก่อน ก็ถูกตัดรอนขาดสิ้นไป ท่านสามารถหยุดกรรมไม่ดีได้โดยเด็ดขาด และสามารถบรรลุมรรคผลเป็นพระอรหันต์สิ้นภพสิ้นชาติ อันนับเป็นผลที่ใหญ่ยิ่งสุดของกรรมดี

O ความยิ่งใหญ่และความน่ากลัวของกรรม

ท่านพระโมคคัลลาน์อรหันต์อัครสาวกเบื้องซ้ายนั้น ท่านยังด้วยอิทธิฤทธิ์ ท่านนิพพานเพราะถูกโจรทุบ หลังจากที่ท่านพยายามหลบหนีอยู่แล้วนาน แม้ท่านจะหนีต่อไป ท่านก็ยอมทำได้ เพราะท่านมีอิทธิฤทธิ์ เหาะเหินเดินอากาศ ล่องหนหายตัวท่านสามารถทั้งสิ้น

แต่ท่านก็ระลึกได้ว่าได้ทำกรรมไม่ดีไว้แล้วในอดีต อันเป็นกรรมใหญ่ยิ่งนัก ดังนั้นเมื่อท่านปลงใจที่จะรับผลของกรรมที่ท่านทำแล้วนั้น ท่านก็ยอมให้โจรทุบจนนิพพาน นี่คือความยิ่งใหญ่ที่น่ากลัวของกรรม

ท่านพระโมคคัลลาน์ท่านเป็นอรหันต์แล้ว ท่านยังต้องรับผลแห่งกรรมไม่ดี มีหรือที่แม้ทำกรรมไม่ดีแล้วเราจะพ้นจากอำนาจของกรรมไม่ดีนั้นได้ กลัวการทำกรรมไม่ดีให้จริงใจจะได้ไม่ทำกรรมไม่ดี จะได้ไม่ต้องมีเวลารับผลไม่ดีแห่งกรรมไม่ดีมากมายต่อไป ที่ทำแล้วเป็นอันแล้วกัน ทำใจตั้งท่านพระองค์สิมาล หันเข้าหาพระพุทธเจ้าให้เต็มที่ หยุดกรรมไม่ดีให้เด็ดขาดให้ได้

O มือแห่งกรรมนั้นน่ากลัวยิ่งนัก

มือแห่งกรรมนั้นน่ากลัวนัก แลไม่เห็น แม้เมื่อมือนั้นกำลังเอื้อมมาจะมาถึงชีวิตเราแล้วก็ตาม เราผู้ไม่มีญาณพิเศษก็หาอาจรู้ อาจเห็นไม่ ใครก็อาจรู้ อาจเห็นเพื่อช่วยเราได้ไม่ ต่อเมื่อกรรมได้คว้าเอาชีวิตของเราไปแล้ว นั้นแหละจึงจะหวั่นไหวเศร้าโศก จึงจะพากันทำบุญกุศลอุทิศให้

ด้วยหวังให้เป็นการช่วยให้มีชีวิตใหม่ที่เป็นสุขสมบูรณ์ ที่ถูกนั้นควรมั่นใจได้ว่าทุกคนมีมือแห่งกรรมไขว่คว้าจะกำไว้และนำไปทิศทางต่างกัน แล้วแต่กรรมที่ได้ทำแล้วต่าง ๆ กัน ที่ทำกรรมดีไว้มือแห่งกรรมนั้นจะนำไปสู่ที่ดี ที่ทำกรรมไม่ดีไว้มือแห่งกรรมนั้นก็เลยนำไปสู่ที่ไม่ดี

ผู้มีปัญญาเมื่อมันใจอย่างถูกต้องในกรรมเช่นนี้ ก็เหมือนดั่งเห็นมือแห่งกรรมกำลังพยายามไขว่คว้าชีวิตอยู่ ย่อมเร่งหนีมือที่จะนำไปไม่ได้จนสุดความสามารถ มีความหวาดกลัวเป็นกำลังให้วิ่งหนีได้เต็มฝีเท้า เมื่อถึงเวลาเข้าจริงก็จะตกอยู่ในอ้อมมือแห่งกรรมดี ซึ่งไม่มีอะไรน่ากลัว จะมีแต่ নয়ินดีเท่านั้น

O ทุกชีวิตล้วนอยู่ในมือแห่งกรรม

การตายหมู่จำนวนมากในระยะนี้ ที่ไม่ค่อยเคยปรากฏในบ้านเมืองเรามาก่อน น่าจะเป็นผลดีแก่จิตใจผู้อยู่หลังทั้งหลาย ไม่มีผู้ใดหนีพ้นมือแห่งกรรม ต้องพบกับทุกคน มือแห่งกรรมย่อมกำทุกชีวิตไว้ได้ในวันหนึ่ง เมื่อเวลามาถึง เราเองทุกคนก็เช่นกัน

การตายที่พร้อมกันไม่ได้หมายถึงชีวิตในภพภูมิข้างหน้าจะตัดเทียมกัน กรรมที่ต่างทำไว้ไม่เสมอกันจะนำไปคนละทาง สุขทุกข์ ดีเลว สูงต่ำ ต่างกันตามแรงแห่งกรรม อย่างไรก็ตาม กรรมทางใจ คือ ความคิดทางใจ ก่อนจะตกอยู่ในอ้อมมือแห่งกรรม ที่จะนำชีวิตไปนั้นสำคัญนัก กรรมนั้นจักนำไปเป็นแรงให้เสวยผลแห่งกรรมนั้นเป็นลำดับแรก

ดังนั้น ในยามที่ต่างก็กำลังวิ่งหนีกรรมไม่ดีอยู่นี้ ท่านจึงสอนให้มีพระอยู่ในใจ ให้คุ้นเคยกับพระ ด้วยการภาวนาพุทโธ หรือ ธัมโม หรือ สังโฆ ไว้ให้เสมอ ยามที่ต้องตกใจหรือต้องทุกข์ทรมาน เพราะมือแห่งกรรมมากำชีวิตไว้ ก็จะมีพระอยู่ในใจตามความคุ้นเคยที่ทำมาเป็นประจำแล้ว เป็นกรรมที่ดียิ่งทางใจ มือแห่งกรรมดีมีแต่จะพาไปดีเท่านั้น

มีพระพุทธเจ้าอยู่ในใจ มีพุทโธอยู่ในใจ ถ้าไม่หมดอายุโรคภัยไข้เจ็บ หรืออุบัติเหตุร้ายแรงเพียงไร ก็จะไม่สามารถทำลายชีวิตได้ ถ้าหมดอายุก็จะได้ไปสู่สุคติ จึงควรนึกถึงพระพุทธเจ้าภาวนาพุทโธไว้เสมอ

O พระมหากษัตริย์ที่ทรงมุ่งแสดงให้เห็นอำนาจกรรม

พระพุทธองค์ก่อนจะทรงดับขันธปรินิพพาน ทรงพระประชวรด้วยพระโรคลงพระโลหิต เหตุด้วยทรงรับประเคนอาหารสุกร มัททวะจากนายจุนทะ ผู้มีศรัทธายิ่งนักในพระพุทธองค์ เสวยอาหารนั้นแล้วก็ทรงลงพระโลหิต

ข้อที่พึงสังเกตก็คือ เมื่อทรงรับประเคนอาหารจวนนั้น ทรงทราบดีแล้วว่าเป็นอาหารมีพิษ จึงรับสั่งให้นำไปฝังเสีย มิให้ประเคนแก่พระอื่นๆ ที่ตามเสด็จไปด้วย พระองค์เสวย และก็ทรงได้รับพิษจากอาหารนั้น เป็นความทรมานพระองค์มิใช่น้อย ด้วยเหตุทรงมีพระชนมายุมากแล้วถึง ๘๐ พรรษา

ผู้เป็นพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย น่าจะได้แลเห็นพระมหากษัตริย์ที่ต้องทรงมุ่งแสดงให้เห็นอำนาจแห่งกรรม ที่ไม่อาจมีผู้หนีพ้นได้ นึกถึงพระมหากษัตริย์คุณชื่อนี้ให้อย่างยิ่ง ให้ซาบซึ้งถึงใจ ทรงมุ่งแสดงให้ประจักษ์แจ้งชัดเจน จนถึงทรงเป็นตัวอย่างด้วยพระองค์เอง ทรงเสวยสละด้วยพระมหากษัตริย์ใหญ่ยิ่งถึงเพียงนี้

ควรหรือที่จะไม่พากันนอบน้อมยอมรับพระมหากษัตริย์นั้นไว้เหนือเศียรเกล้า แล้วมุ่งปฏิบัติตามที่ทรงแสดงสอนด้วยพระวิริยะอุตสาหะลำบากยากแค้นแสนสาหัส จนวาระสุดท้ายแห่งพระชนมชีพ ก็ยังทรงลำบากหนักหนาเพื่อทรงสอน เรื่องกรรม

O ก่อนทำกรรมใด ควรน้อมใจถึงพระพุทธเจ้า

ก่อนจะทำกรรมใด ขอให้น้อมใจนึกถึงพระพุทธเจ้า ทรงเสียสละลำบากเพียงไหนเพื่อสอนให้เชื่อกรรม ให้ไม่ทำกรรมที่ไม่ดีทั้งหลาย ให้ทำแต่กรรมดี และกรรมดีที่ทรงแสดงสอน ก็ทรงแสดงอย่างมิได้ทรงปิดบังแม้แต่น้อย

ทรงแสดงกรรมดีถึงที่จะพาให้พ้นการเวียนว่ายตายเกิดได้พ้นทุกข์อย่างสิ้นเชิง ผลของกรรมไม่ดีก็ทรงแสดงสอนด้วยพระองค์เอง พระโรคลงพระโลหิตก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพานนั้นทรมานนัก ต้องทรงมุ่งพระพุทธเหตุที่ยังจะทรงสอนเป็นวาระสุดท้ายก่อนเสด็จจากไป ก่อนที่ไม่มีผู้ใดได้สดับพระสุรเสียงทรงสอนอีกเลย

แม้ไม่ทรงมุ่งเช่นนั้น การเสด็จดับขันธปรินิพพานก็คงจะไม่ทรงทรมานพระกาย ทั้งด้วยทรงกระหายน้ำและด้วยทรงลงพระโลหิต ทรงมุ่งแสดงผลของกรรมให้ประทับขบใจให้บังเกิดผลดีให้ได้ ดังนั้น พึงพากันน้อมรับให้เต็มสติปัญญาความสามารถ เชื่อกรรมอย่างมีกตัญญูกตเวที ในพระมหากรุณาของพระพุทธองค์เกิด จักเป็นสิริมงคลล้ำเลิศสูงสุด อันเป็นที่ปรารถนาทั่วกัน

O ถึงพร้อมใจรำลึกพระคุณ เพื่อความสวัสดิ์ของชีวิต

กรรมดีทางใจที่ควรพร้อมกันทำให้เกิดขึ้น เพื่อความสุขสวัสดิ์ทั้งของตนเองและประเทศชาติ คือ ความมั่นคงในพระคุณของพระพุทธเจ้า พระบารมีนั้นยิ่งใหญ่ไพศาล แผ่ไปทุกหนทุกแห่ง ทุกเวลานาที

พึงพร้อมกันน้อมใจรับเพียงด้วยการรำลึกถึงพระพุทธองค์ว่า พุทโธ พุทโธ พุทโธ ในทุกเวลานาทีที่มีได้มีภาระอื่น จะนั่ง นอน ยืน เดิน พึงพร้อมกันทำอย่าได้ว่างเว้น และทุกคนทำได้ ทุกคนมีเวลาทำมากมาย

ในรถที่ติด ในที่นอนที่นอนไม่หลับ ในงานที่มีได้ต้องใช้ความคิดมากมายนัก ในเวลา รับประทาน ฯลฯ การภาวนาพุทโธไม่ใช่งานหนัก ไม่ใช่งานยาก แต่มีคุณมหาศาลเกินกว่าจะมีผู้ใดบอกได้ถูก

ผู้ใดทำผู้นั้นจะได้เข้าใจด้วยตนเอง จึงขอให้ทำเพื่อหนีผลแห่งกรรมไม่ดีที่ไม่อาจรู้ได้เห็นได้ว่ากำลังจะเกิดแก่ชีวิตในวินาทีใด และร้ายแรงเพียงไหน เช่นที่ได้เกิดขึ้นให้เห็นอยู่แล้วทุกวันนี้

ตั้งจิต “ขอโหสิกรรม” และ “ให้อโหสิกรรม” ต่อผู้เป็นเจ้าของกรรม ต่อผู้ที่ได้ล่วงล้ำ ก้าวก้าวกันทั้งน้อยใหญ่ แล้วภาวนาพุทโธไว้เถิด ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับใจ ไม่หมดอายุก็จะสวัสดิ์ หมดอายุก็จะไปดี ไปสบายไม่ลำบาก

๗. สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม

O สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม

“กมฺมฺนา วตตตี โลกโ....สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม”

พระพุทธศาสนาสุภาษิตบพนี้เป็นคำตอบที่ชัดเจน สำหรับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นมากมาย ว่าทำไมโลกทุกวันนี้จึงร้อนนัก เต็มไปด้วยความเลวร้ายต่างๆ นานาที่ไม่เคยมีมาก่อน

ทั้งมรสุมใหญ่ ทั้งน้ำไฟทำลาย ทั้งโจรร้ายเช่นฆ่า ทั้งความเมตตากรุณาสิ้นจากจิตใจ ทั้งความขาดแคลนทุกข์ยากทั่วไปทั้งแผ่นดิน ความกตัญญูก็สิ้นสูญหมด ลูกหลานทรยศแม่ พ่อที่ป้าหน้าอาป้าตายาย ถึงทุบตีเช่นฆ่าทำทารุณกรรม ครูอาจารย์ก็ทำร้ายได้ทั้งร้ายกายและจิตใจศิษย์น้อยๆ ทำชีวิตให้พลอยสิ้นสุด จนถึงเกิดเป็นปัญหาว่า....

ทำไมเมืองพระพุทธศาสนาจึงเป็นเช่นนี้ได้ ?

ทำไมความเดือนร้อนชั่วร้ายจึงมากมายนัก ?

ทำไมผู้คนจึงลำบากยากแค้นนัก ตกอยู่ในสภาพที่น่าประหวั่นพรันพรึงนัก

“กมฺมฺนา วตตตีโลโก...สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” นี้คือคำตอบ

O กรรม..คือการกระทำทั้งที่ดีและไม่ดี

กรรมหมายถึงการกระทำ ซึ่งมีความหมายเป็นกลาง คือ มีทั้งที่ดีและที่ไม่ดี

การกระทำที่ดีเป็นกรรมดี การกระทำที่ไม่ดีเป็นกรรมไม่ดี แต่ที่นำมาใช้นั้นเข้าใจว่า กรรมคือ ความไม่ดีสถานเดียว เช่น เมื่อมีอะไรร้ายๆ เกิดแก่ผู้ใดคนหนึ่ง ก็จะกล่าวว่กรรมของเขา คือ ความไม่ดีของเขา

“สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” ที่เป็นคำในพระพุทธศาสนาสุภาษิต มีความหมายว่า คนและสัตว์ทั้งหลาย ที่เป็นไปต่างๆ นานา ทุกข์ก็มี สุขก็มี ดีก็มี ชั่วก็มี มิได้เกิดแต่ผู้ใดอื่น มิได้เกิดแต่อะไรอื่น มิใช่เกิดแต่เหตุใดทั้งนั้น นอกจากกรรมที่ตนได้กระทำแล้วเองเท่านั้น

O อำนาจแห่งกรรมของตนเอง

ผู้ที่เป็นมนุษย์ในชาตินี้ อาจเกิดเป็นสัตว์ในชาติหน้าได้ ด้วยอำนาจแห่งกรรมของตนเอง ที่เพียงพอแก่ความเป็นสัตว์ ซึ่งมีต่างๆ ประเภท ทั้งหมู หมา กา ไก่ วัด ควาย ช้าง ม้า ที่อำนาจกรรมอาจนำไปเกิดได้ประเภทนั้นๆ

ในพระพุทธศาสนามีเรื่องเล่าถึงพระภิกษุรูปหนึ่งในสมัยพุทธกาล ที่ประพฤติดี ประพฤติชอบมาตลอด ก่อนแต่จะมรณภาพได้จิวรมาผืนหนึ่งชั้กตากไว้บนราว ด้วยมีใจผูกพัน ยินดีที่จะใคร่จิวรใหม่

เกิดมรณภาพในช่วงเวลาก่อนจะทันได้ใช้จิวร เพื่อนภิกษุจะถือจิวรนั้นเป็นของตน สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงห้ามไว้ มีพระพุทธดำรัสให้รอก่อน ๗ วัน เพราะขณะนั้นพระภิกษุผู้เป็นเจ้าของได้ไปเกิดเป็นเส้นเกาะติดอยู่กับผ้าจิวร

อายุของเส้นอยู่นานเพียง ๗ วัน จากนั้นจะนำไปเสวยผลแห่งกรรมดีที่พระภิกษุรูปนั้นได้ประกอบกระทำไว้เป็นอันมาก นี่เป็นเรื่องแสดงอำนาจของกรรมทางใจที่ใหญ่ยิ่ง อาจนำไปพระภิกษุไปเกิดเป็นสัตว์ได้

O ทุกสิ่งเป็นไปตามอำนาจแห่งใจ

ใจเป็นใหญ่ ใจเป็นประธาน ทุกสิ่งสำเร็จด้วยใจ มนุษย์ต้องไปเกิดเป็นสัตว์ก็เพราะอำนาจแห่งใจ มีเรื่องของพระภิกษุสำคัญองค์หนึ่งในพระพุทธศาสนา ท่านเป็นพระอาจารย์ใหญ่

ฝ่ายวิปัสสนาธุระ

ได้เล่าไว้และมีผู้นำมาเขียนให้ได้อ่านกันต่อมา ท่านเล่าว่า ท่านต้องไปเกิดเป็นไก่หลายชาติ เหตุเพราะมิใช่ผูกพันในแม่ไก่ กว่าจะรอดกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ก็นานนักหนา

ต่อมาเมื่อได้มาเกิดเป็นมนุษย์ ได้ปฏิบัติธรรมคำทรงสอนของสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า มีความรู้สึกรู้ไกลไปในอดีตหลายภพชาติ จึงประจักษ์ในอำนาจของจิตว่ายิ่งใหญ่ สามารถทำให้มนุษย์ไปเกิดเป็นสัตว์ได้ และทำให้สัตว์วนเวียนอยู่ในภพภูมิที่ต่ำนักหนาได้ ควรจะสลัดสังเวชและควรจะทำอำนาจของจิตที่ตั้งไว้ผิตยั้งนัก

๐ ความไม่เข้าใจในเรื่องของกรรม

สัตว์โลกยอมเป็นไปตามกรรม แม้จะเป็นจริงเช่นนี้ แต่มีผู้ที่เชื่อว่าเป็นจริงเพียงจำนวนน้อยนัก เพราะไม่มีภาพให้เห็นว่า เมื่อชีวิตออกจากร่างของคนคนหนึ่งไป ก็ไปเป็นอีกร่างหนึ่งได้ เช่น หมู หมา กา ไก่ ความไม่ได้เห็นชัดๆ ด้วยตาเนื้อเช่นนี้ทำให้คนส่วนมากยากจะเชื่อว่าคนก็เกิดเป็นสัตว์ได้

สัตว์ก็เกิดเป็นคนได้ คนฐานะสูงก็เกิดเป็นคนฐานะต่ำได้ คนฐานะต่ำก็เกิดเป็นคนฐานะสูงได้ คนร่างกายดีก็เกิดเป็นคนแขนด้วนขาด้วนได้ คนพิการแขนด้วนขาด้วนก็เกิดเป็นคนมีแขนมีขาได้ คนหน้าตาน่าเกลียดผิดพรรณเศร้ามอง ก็เกิดเป็นคนสวยคนงามได้ คนสวยคนงามก็เกิดเป็นคนน่าเกลียดน่าชัง ผิดพรรณเศร้ามองได้ ยิ่งกว่านั้นคนก็เกิดเป็นเทวดาได้ และเทวดาก็เกิดเป็นคนได้

ความไม่เห็นด้วยตาเนื้อ ประกอบกับความไม่มีความเข้าใจในเรื่องกรรม และการให้ผลของกรรม ที่ทำให้คนส่วนมากไม่กล้าการเกิดใหม่ ว่าจะนำไปสู่สภาพหรือภพชาติที่น่าสะพรึงกลัวยิ่งนัก เช่นเป็นสัตว์นรก

๐ ผู้ไม่เชื่อเรื่องมโนกรรม..น่าสงสารที่สุด

ใจสำคัญที่สุด ใจต้องคิดไปก่อน เป็นมโนกรรม...กรรมทางใจ อะไรๆ จึงจะเป็นผลตามมา จะดีหรือจะชั่วก็แล้วแต่ใจจะคิดดีหรือคิดชั่ว ผู้ที่ไม่เชื่อเรื่องกรรมที่เกิดจากใจคิด เป็นผู้ที่น่าสงสารที่สุด

เพราะเขามีโอกาสที่จะตกอยู่ในสภาพที่เลวร้าย น่าสลดสังเวชยิ่งนัก สภาพที่เกิดแต่ใจคิดนำไปนั้น เกิดได้ทั้งในภพชาติปัจจุบันนี้ ตลอดไปจนถึงภพชาติข้างหน้า อย่างที่ว่าแม้คนก็เกิดเป็นสัตว์ได้ แม้คนก็เกิดเป็นเทวดาได้ และแม้สัตว์ก็เกิดเป็นคนได้ แม้สัตว์ก็เกิดเป็นเทวดาได้

๐ การระวังใจ สำคัญยิ่งนัก

การระวังใจจึงสำคัญยิ่งนัก ปล่อยใจให้คิดสูงส่งดงามไปด้วยบุญกุศล ชาตินี้ก็เป็นสุข เบิกบานด้วยอำนาจของบุญกุศลที่ใจคิดถึง ละชาตินี้ไปแล้วจะได้มีชาติใหม่ที่ดงาม ควรแก่ความมดงามของความคิดที่อยู่ในจิตใจ

ผู้พรังพร้อมด้วยสมบัติทั้งกายและทางใจที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบัน คือ ผู้ที่เป็นไปตาม

อำนาจของใจในอดีต อันยอมมีผลสืบเนื่องถึงอำนาจของใจในภพชาติใหม่ด้วย

ส่วนผู้ที่ปล่อยใจให้คิดตำหนิชั่วร้าย ด้วยบาปอกุศล ชาตินี้ก็ทุกข์เร่าร้อนด้วยอำนาจของบาปอกุศลที่ใจคิดถึง ละไปแล้วจะได้มีชาติใหม่ที่ตำหนิบทพร่อง ควรแก้ความตำหนิของความคิดที่มีอยู่ในจิตใจ

ผู้ขาดแคลนทั้งรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ ที่เห็นกันอยู่ไม่น้อยในปัจจุบัน คือ ผู้เป็นไปตามอำนาจของใจในอดีต อันยอมมีผลสืบเนื่องถึงอำนาจของใจในภพชาติใหม่ด้วย จึงพึงระวังความคิดให้อย่างยิ่ง ใ้ห้ดงงามด้วยบุญกุศลไว้เสมอ จะได้ไม่ต้องมีสภาพที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนา

O ความคิด เป็นเหตุแห่งสุขและทุกข์

ความคิดเป็นเหตุแห่งความทุกข์ และความคิดก็เป็นเหตุแห่งความสุขได้ พึงรอบคอบในการใช้ความคิด คิดให้ดี คิดใ้ห้งาม คิดใ้ให้ถูก คิดใ้ให้ชอบ แล้วชีวิตในชาตินี้ก็จงดงามสืบเนื่องไปถึงภพชาติใหม่ได้ด้วย

ระวังความคิดใ้ดีที่สุด เพราะความคิดที่ผูกพันในสิ่งไม่สมควรที่ใ้ทำให้พระภิกษุองค์หนึ่งต้องไปเกิดเป็นเส้น อีกองค์หนึ่งต้องไปเกิดเป็นไก่อยู่หลายภพหลายชาติ เราทั้งหลายหาใ้มีบุญสมบัติเสมอพระภิกษุทั้งสองนั้นไม่ ความคิดที่ผิดพลาดของเราจะมินำเราไปเป็นอะไรที่นากลัวเหลือเกินหรือ

O ความคิดเปรียบเชนดังร่างกาย

ความคิดก็เหมือนร่างกาย เหมือนต้นหมากรากไม้ ต้องการความดูแลรักษา ไม่เช่นนั้นก็อาจจะไม่เติบโตเจริญงอกงาม หรือเติบโตก็อย่างระเกะระกะ ไม่เป็นระเบียบงดงามเป็น คนก็ไม่เรียบร้อย ไม่เป็นที่เจริญตาเจริญใจ ใครที่ไหนเล่าจะชื่นชมคนเช่นนั้น

ความคิดหรือจิตใจก็เช่นเดียวกัน ต้องใ้ป้ยอมเสมอ คือ ใ้ความถูกต้องด้วยปัญญา ด้วยสัมมาทิฐิ ความเห็นชอบ ว่าความดีหรือบุญกุศล เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับที่ จะประดับประดาชีวิตไปสู่อุณหภูมิถูกต้องดังมานาประการ

อย่าอยู่อย่างประมาท อย่าปล่อยความคิดใ้วุ่นวายเปะปะไปเหมือนปล่อยเด็กเล็กๆ ใ้เดินโซซัดโซเซไปตามลำพัง ย่อมมีทางหกหล่นหกหลุกแขนขาหัก หรือหัวร้างข้างแตก หรือถึงพริกถึงขิงได้ ถึงเป็นถึงตายก็ได้ ความคิดที่ไม่ใ้ได้รับความประดับประดาให้ดำเนินไปถูกทำนองคลองธรรม ย่อมมีทางเดินไปสู่อุณหภูมิใ้ได้อย่างแน่นอน

O เกิดเป็นคน เร่งรักษาจิตใ้จงดี

เกิดมาเป็นคน มีอวัยวะครบถ้วนไม่พิกัดพิกัด ไม่ใ้ไรสติ เป็นบุญนักหนาแล้ว เร่งรักษาจิตใ้จงดี ใ้หาอาหารที่เป็นประโยชน์ที่สุด อย่าปล่อยใ้เปะปะไปแสวงหาอาหารตามชอบใจ จะต้องหลงไปพบอาหารที่เป็นพิษแน่นอน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยุคนี้สมัยนี้มีอาหารที่เป็นโทษเป็นพิษร้ายแรงแก็จัดใจมากมาย เต็มไปทั่วทุกหนทุกแห่ง โอกาสที่ใ้จะหลงหลงใ้ให้พิษภัยเหล่านั้นยากมาก สติปัญญา

รักษาใจที่เพียงพอเท่านั้น ที่จะทำให้แลเห็นช่องทางหลบหลีกพิษภัยเหล่านั้นได้
สามารถรักษาใจให้พ้นพิษภัยร้ายแรง มีความสวัสดิ์ได้ แม้พอสมควร

O การตายทั้งเป็นนั้น นานาหวาดกลัวยิ่งนัก

ใจที่มีความคิดอาบยาพิษร้าย เป็นใจที่ทำให้ตายได้ทั้งเป็น อันการตายทั้งเป็นนั้น นานาหวาดกลัวยิ่งกว่ามากมายนัก ผู้ที่ตายทั้งเป็น คือ ผู้เป็นคนเลวในสายตาของคนดี เป็นที่รังเกียจของสังคมคนดี ไปสู่ที่ใดจักไม่มีความหมาย เหมือนเป็นความว่างเปล่า ปราศจากการต้อนรับ

ที่ท่านเปรียบว่าตายทั้งเป็นก็เช่นนี้ด้วย คือ ไม่อยู่ในสายตาในความสนใจของผู้ใด เห็นก็เหมือนไม่เห็น จึงเป็นเหมือนวิญญานที่ไม่มีร่าง ยิ่งกว่านั้นผู้ที่ตายทั้งเป็นคือผู้ที่เป็นตั้งฉากศพที่เนาเหม็น เป็นที่ยินดีพอใจเข้าห้อมล้อมหนาแน่นของเหล่าแมลงวันหรือหนอนน้อยใหญ่เท่านั้น

นั่นก็คือ คนตายทั้งเป็นด้วยกัน หรือคนไม่ดีด้วยกันเท่านั้นที่จะยินดีต้อนรับพวกเดียวกัน
“คนดีจักไม่รังเกียจคนไม่ดี...ไม่มีเลย”

O กรรมมีจริง ผลของกรรมมีจริง

“กรรมมีจริง ผลของกรรมมีจริง”

“กรรมดีให้ผลดีจริง กรรมชั่วให้ผลชั่วจริง”

“ผู้ใดทำกรรมใดไว้ จักเป็นผู้ได้รับผลของกรรมนั้น ผู้ไม่ได้ทำหาต้องได้รับไม่”

ความเข้าใจผิดในเรื่องนี้มีอยู่ให้ได้ยินได้ฟังเนื่อง ๆ เช่น มารดาบิดาทำไม่ดีต่างๆ นานาให้เห็น เกิดเหตุการณ์รุนแรงแก่ชีวิต บุตรธิดา ก็มักจะกล่าวกันว่าลูกรับเคราะห์แทน มารดาบิดาบ้าง หรือลูกรับกรรมแทนมารดาบิดาบ้าง ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น กรรมของผู้ใด ผลย่อมเป็นของผู้นั้น จะรับผลกรรมแทนกันไม่ได้ ไม่มี

มารดาบิดาทำไม่ดี ทำบาปทำอกุศล ยังอยู่ดีมีสุขเพราะผลของบาปอกุศลยังส่งไปไม่ถึง แต่บุตรธิดาที่ไม่ทันได้ทำบาปทำอกุศล กลับต้องมีอันเป็นไปต่างๆ นั้น นั้นเป็นเรื่องการรับผลของบาปอกุศลที่ทำไว้ในภพชาติก่อน ที่ตามมาส่งผลในภพชาตินี้แน่นอน

บุตรธิดาผู้ได้รับผลไม่ดีต่างๆ นานา ต้องทำกรรมไม่ดีไว้ในภพชาติหนึ่งแน่นอน แต่เราไม่รู้ไม่เห็นเท่านั้น ไม่ใช่บุตรธิดารับผลกรรมแทนมารดาบิดา

ผู้ที่จะเกิดร่วมกัน เป็นแม่เป็นพ่อเป็นลูกกัน ต้องมีกรรมดี กรรมชั่วในระดับเดียวกัน ไม่แตกต่างกันไกลกัน จึงทำให้เหมือนลูกรับกรรมแทนแม่พ่อผู้ทำบาปอกุศล

ลูกที่มารับผลไม่ดีต่างๆ ขณะที่แม่พ่อเป็นผู้ประกอบกระทำกรรมไม่ดี นั้นเพราะกรรมไม่ดีของลูกส่งผลทันในระยะนั้น จึงทำให้ยากจะเข้าใจได้ จึงทำให้เกิดความเข้าใจสับสนกันมาก กรรมของคนหนึ่ง ผลจะไม่เกิดแก่อีกคนหนึ่งแน่นอน..